

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Կառավարութեան Հրաժարականը Պահանջողներու Տխուր Վիճակը

Հայաստանի արտախորհրդարանական ընդդիմութեան միացած է երկրի ամենէն հարուստ մարդը նկատուող Գագիկ Ծառուկեանի գլխավորած եւ խորհրդարանի երկրորդ ուժը հանդիսացող «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութիւնը, պահանջելով վարչապետի եւ կառավարութեան հրաժարականը:

Որպէս ընդդիմութիւն բնականաբար որեւէ կուսակցութիւն կամ խմբավորում իրաւունք ունի պահանջելու կառավարութեան հրաժարականը: Սակայն, խորհրդարանական կառավարման պայմաններուն տակ, կառավարութեան հրաժարականը չի նշանակեր, որ տեղի կ'ունենայ իշխանափոխութիւն: Մինչեւ այն ատեն որ Ազգային ժողովէն ներս գոյութիւն ունի մեծամասնութիւն, եւ ան է որ կը որոշէ յաջորդ վարչապետի անձը եւ կառավարութեան կազմը:

Վերջին իրադարձութիւնները եկան հաստատելու որ, Նիկոլ Փաշինեանի գլխավորած «Իմ Բայրը» խմբակցութիւնը միատարր է եւ ներքին պառակտումներու մասին խօսակցութիւնները չափազանցուած են: Այս փաստուեցաւ Գագիկ Ծառուկեանի անձեռնմխելիութեան շուրջ տեղի ունեցած քուէարկութեան ընթացքին, երբ «Իմ Բայրի» պատգամաւորները միաձայնութեամբ ընդառաջեցին Գլխավոր Դատախազի դիմումին:

Վարչակարգը փոխելու երկրորդ դասական ձեւը փողոցի միջոցաւ իշխանութեան տապալումն է՝ ստիպելով որ կայանան արտաքին ընտրութիւններ: Հոս եւս ի յայտ եկաւ, որ ընդդիմութիւնը չունի բաւարար կարողութիւններ եւ միջոցները, ընդհակառակը ժողովրդային աջակցութեան հսկայ բաց ունի, երկրէն ներս փողոցի միջոցաւ իրավիճակ փոխելու համար: Այս եւս փաստուեցաւ Գագիկ Ծառուկեանի հետ կապուած իրադարձութիւններուն ժամանակ: Ընդդիմութիւնը մեծ յոյսեր ունէր, որ խորհրդարանի որոշումէն ետք ժողովուրդը հազարներով դուրս կու գայ բողոքելու եւ պահանջելու իշխանափոխութիւն: Սակայն, գետնի վրայ այլ վիճակ պարզուեցաւ երբ դատարանի մօտ Ծառուկեանին աջակցելու եկած էին մի քանի հարիւր հոգի:

Ընդդիմութիւնը յոյս կապած էր նաեւ Սահմանադրական Դատարանի շուրջ տեղի ունեցող

Շար.ը էջ 6

Մաքրոն Զօրակցութիւն Կը Յայտնէ Փաշինեանին. Ֆրանսան Պատրաստ է 80 Միլիոն Եւրօ Տրամադրել Հայաստանին

Նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն եւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Փարիզի մէջ կայացած մէկ հանդիպման ընթացքին

Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն զօրակցութեան նամակ յղած է Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին՝ ընդգծելով, որ համավարակը համազործակցութեան եզակի առիթ պէտք է հանդիսանայ, որ Ֆրանսիա պատրաստ է աջակցութիւն ցուցաբերել Հայաստանին՝ տրամադրելով մինչեւ 80 միլիոն եւրօ վարկ, եւ բացի այդ, յառաջիկայ օրերուն Երեւան կը ժամանէ ֆրանսական կամաւորական բժիշկներու նոր խումբը: Մաքրոնի նամակին մէջ ըս-

ուած է. «Պարոն Վարչապետ, թանկագին Նիկոլ, տեղեկացալ վերջերս Քորոնավիրուսէն Ձեր ապաքինման մասին եւ ուրախ եմ, որ Դուք եւ Ձեր ընտանիքն առողջ եք: Ճգնաժամը չպէտք է մեզ ստիպէ ընկրկիլ: Ընդհակառակը, համավարակը պէտք է համազործակցութեան եզակի առիթ հանդիսանայ՝ պայքարելու համաճարակի եւ անոր հետեւանքներուն դէմ: Այս ոգիով ալ կը ցանկանամ հաւաստիացնել

Շար.ը էջ 5

Արաբական Մամուլը Լայնօրէն Անդրադարձած է Արմէն Սարգսեանի՝ Հայոց Ցեղասպանութեան Մասին Հարցազրոյցին

Նախագահ Արմէն Սարգսեան արաբական թերթի էջերուն վրայ

Արաբական ամենահեղինակաւոր՝ 1875 թուականին հիմնադրուած եւ օրական 1 մլն տպաքանակով լրջ տեսնող «Ալ Ահրամ» (Եգիպտոս) օրաթերթի Յունիս 25-ի թիւին մէջ հրատարակուած՝ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Արմէն Սարգսեանի բացառիկ հարցազրոյցը լայն արձագանք գտած է արաբական աշխարհի ալ

լայտնի լրատուամիջոցներուն մէջ: Անոնցմէ ոմանք ոչ միայն անդրադարձած են հարցազրոյցին, այլեւ՝ իրենք ալ վերատպած են գաջն, անգամ մը եւս բարձրաձայնելով Հայաստանի նախագահի խօսքը. «Մենք չենք կարող մոռանալ Հայոց ցեղասպանութիւնը եւ չենք

Շար.ը էջ 5

ԱՄՆ Յաւելեալ 7,5 Միլիոն Տոլար Կը Յատկացնէ Հայաստանին

Հայաստանի կառավարութիւնը հաւանութիւն տուած է 2020 թուականի Մայիս 13-ին ստորագրուած «Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան միջեւ «Աւելի մրցունակ եւ զանազանուած մասնաւոր հատուածի շուրջ» օժանդակութեան համաձայնագրի թիւ 14 փոփոխութիւնը» հաստատելու մասին» ՀՀ նախագահի հրամանագրի նախագիծին: ԱՄՆ-ի Միջազգային Զարգացման Գործակալութեան կողմէ

Շար.ը էջ 5

Ժաննա Բարսեղեան Ընտրուած է Սթրասպուրկի Քաղաքապետ

Սթրասպուրկի քաղաքապետ ընտրուած ժաննա Բարսեղեան

Հայկական ծագումով ֆրանսացի քաղաքական գործիչ եւ բնապահպան ժաննա Բարսեղեան ընտրուած է Սթրասպուրկի քաղաքապետ:

Ան ընտրութիւններուն ստացած է ընտրողներու 42.5% քուէն: Բարսեղեան կը զլիաւորէ ֆրանսական «էքոլոկիա՝ կանաչներու կուսակցութեան» ցուցակը: Կուսակցութիւնը 2019 թուականի Մայիսին, քաղաքային ընտրութիւններուն լաւ արդիւնքներու հասած է:

Ժաննա Բարսեղեան 39 տարեկան է: Իր հիմնական խնդիրը կլիման եւ անհաւասարութեան դէմ պայքարն է:

ՎԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նաիրա Զոհրապեան կը Պահանջէ Զարգաքննել Նիկոլ Փաշինեանը

«Բարգաւաճ Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր՝ Նաիրա Զոհրապեանի պնդումով, վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան պէտք է հարցաքննուի իր այն յայտարարութեան կապակցութեամբ, թէ որեւէ մէկու համար նորութիւն չէ, որ ԲՀԿ-ն ընտրակաշառքով ընտրուած է:

Ըստ Նաիրա Զոհրապեանին, վարչապետը շատ ծանրակշիռ յայտարարութիւն ըրած է եւ պէտք է հիմնաւորէ զայն:

Նաիրա Զոհրապեան նշեց. - «Ես կարծում եմ, մեր իրաւապահ համակարգը պիտի հարցաքննութեան հրաւիրի նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետին՝ իր ունեցած տեղեկատուութիւնը փաստերով, ոչ թէ ըստ օդում կախուած լուրերի, այլ փաստերով հիմնաւորելու համար: Մենք կը սպասենք փաստերի: Եթէ ես յայտարարէի, բնականաբար, յաջորդ օրը ինձ կը կանչէին: Եթէ ես յայտարարէի, որ, ասենք, մենք տեղեկութիւն ունենք, որ, օրինակ, վերջին՝ 2018 թուականի ընտրութիւններում տարբեր օլիգարխներ (սակաւապետներ), ովքեր նախկինում աշխատել են նախկին իշխանութեան համար, շատ աշխուժ աշխատել են «Իմ քայլի» իբր կամ իկրեք պատգամաւորի համար, ինձ անմիջապէս, եւ ես դա նորմալ կը համարէի, կը կանչէին հարցաքննութեան եւ կ'ասէին՝ ներկայացրէ՞ք ձեր փաստերը»:

Վարչապետի խօսնակ՝ Մանէ Գէորգեան, ի պատասխան Փաշինեանը հարցաքննելու Նաիրա Զոհրապեանի պնդումին, «Ազատութեան» հետ զրոյցին նշեց, որ Փաշինեան չի հրաժարի իր խօսքերէն, իսկ Գազիկ Ծառուկեանի դէմ յարուցուած ընտրակաշառքի գործով ով որ պէտք է կը հարցաքննուի. - «Ինչ կատարուել է

Պատգամաւոր՝ Նաիրա Զոհրապեան

«Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան կողմից ՏԻՄ եւ համապետական ընտրութիւններից առաջ, յայտնի է հանրութեան լայն շրջանակներին: Եւ ներկայում, ինչպէս գիտէք, քննուում է քրէական գործ մի քանի հարիւր միլիոն դրամի ընտրակաշառք բաժանելու մասով: Աւելին ասեմ, «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան ղեկավար կազմի յայտնի անդամներից մէկը՝ հենց Աբրահամ Մանուկեանը, օրեր առաջ կալանաւորուեց հենց այդ գործով: Հետեւաբար ես, ճիշդն ասած, չեմ հասկանում, թէ ինչ փաստեր ներկայացնելու եւ հարցաքննութիւնները մասին ա խօսում տիկին Զոհրապեանը: Նշուած քրէական գործով ով անհրաժեշտ է, նա էլ հարցաքննուում է»:

Դիտարկման, որ Նաիրա Զոհրապեանը նկատի ունի վարչապետի այն պնդումը, որ որեւէ մէկու համար գաղտնիք չէ, որ «Բարգաւաճ Հայաստանը» ընտրակաշառքով ընտրուած է, Գէորգեան արձագանգեց. - «Այո, վարչապետը յայտարարել է նման բան եւ իր արած յայտարարութիւններից ի հարկէ չի հրաժարուում»:

Երեւանի Մեջ Շքեղ Տուներու Զարկը Նոր Օրէնքով Պիտի Բարձրանայ

Յունիս 25-ին, Ազգային ժողովը ընդունեց Հարկային օրէնագրքի փոփոխութիւնները, որոնք կը նախատեսեն գոյքահարկի բարձրացում:

«Անցեալ տարի, երբ մենք կ'ընդունէինք հարկային բարեփոխութիւնները եւ կ'իջեցնէինք հարկերը, մենք կ'ըսէինք, որ այս ամբողջ փաթեթին մաս կը կազմէ նաեւ գոյքահարկի բարեփոխութիւնը, եւ որու հետեւանքով քաղաքացիները բազմապատիկ աւելի քիչ հարկեր պիտի վճարեն, քան կը վճարէին: Այս մասին «Ա1+»-ի հետ զրոյցին կարծիք յայտնեց «Իմ քայլը» խմբակցութեան պատգամաւոր Գէորգ Պապոյեան՝ անդրադառնալով գոյքահարկի փոփոխութեան վերաբերեալ օրէնսդրական նախաձեռնութեան:

Պապոյեան վստահեցուց, որ քաղաքացիները պիտի շահին տնօրինուող եկամուտներու առումով. -

«Պատկերացնենք բնակարան, որը գտնուում է, օրինակ, Ապարան քաղաքում, եւ արժի 2 մլն դրամ, քաղաքացին, որը այդ բնակարանի տէրն է, նախկինում չէր վճարում

գոյքահարկ, հիմա վճարելու է ամսական մօտ 80 դրամ, ակնյայտ է, որ 80 դրամը այդ քաղաքացու համար մեծ ընկերային բեռ չէ, բայց միւս կողմից քաղաքացին, երբ վճարում է այդ 80 դրամը, պէտք է ակնկալի եւ ստանայ հանրային ծառայութիւններ:

Ինչ կը վերաբերի «Ես բնիկ երեւանցի եմ» խորագրով ընկերային ցանցերով տարածուող բողոք արտայայտող Ֆլեշմոպին, Պապոյեան յորդորեց չտարանջատելու բնիկ կամ եկուոր երեւանցիներուն. «Ես բնիկ երեւանցի չեմ, բայց Երեւանը որեւէ մէկից պակաս չեմ սիրում»:

«Այս պետութիւնը նախկին ՀՀ-ն չէ, երբ գիշում էր օլիգարխին, երբ գիշում էր պաշտոնեային, ինձ չեն գիշելու, գիշելու են քաղաքացուն, ով դրա կարիքը ունի, օլիգարխներին չեն գիշելու, ընդհակառակը՝ իրենք այս օրէնքը դրա համար չէին ընդունում, որովհետեւ իրենք կը կպնէր: Մոնումենտում չքեղ տներ են մի քանի միլիոն տոլարանոց, 1 մլն դրամ հարկ են վճարում, այ իրենք 10 մլն դրամ են վճարելու»:

Դադրեցաւ Սահմանադրական Դատարանի Նախագահի Եւ Երեք Անդամներու Պաշտօնավարումը

Յունիս 26-էն, ուժի մէջ մտած են Յունիս 22-ին Ազգային ժողովի կողմէ ընդունուած Հայաստանի Սահմանադրութեան փոփոխութիւնները:

Ազգային ժողովի պաշտօնական կայքէջը կը տեղեկացնէ, որ Սահմանադրութեան 213 յօդուածը շարադրուած է հետեւեալ խմբագրութեամբ. «Մինչեւ Սահմանադրութեան 7-րդ գլխի ուժի մէջ մտնելը նշանակուած եւ Սահմանադրական դատարանի անդամի կամ դատաւորի պաշտօնում ընդհանուր տեղողութեամբ ոչ պակաս, քան 12 տարի պաշտօնավարած Սահմանադրական դատարանի անդամի (դատաւորի) լիազօրութիւնների ժամկէտը համարուում է աւարտուած, եւ պաշտօնավարումը դադարում է»:

Ըստ հաղորդագրութեան՝ նշուած կանոնակարգումներով դադարած է Հրայր Թովմասեանի պաշ-

տօնավարումը Սահմանադրական դատարանի նախագահի պաշտօնէն, ինչպէս նաեւ ՄԴ-ի դատաւորներ (անդամներ) Հրանդ Նազարեանի, Ֆելիքս Թոխեանի, եւ Ալվինա Կիւլումեանի պաշտօնավարումը:

Հրանդ Նազարեան, Սահմանադրական դատարանի անդամի կամ դատաւորի պաշտօնը պաշտօնավարած է աւելի քան 24 տարի, Ֆելիքս Թոխեան, պաշտօնավարած է աւելի քան 22 տարի, Ալվինա Կիւլումեանը՝ աւելի քան 12 տարի:

ՀՀ Սահմանադրութեան 213 յօդուածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Սահմանադրական դատարանի երեք դատաւորներու թափուր տեղերուն համար առաջադրուածները պէտք է կատարուին յաջորդաբար կառավարութեան, Հանրապետութեան նախագահի եւ դատաւորներու ընդհանուր ժողովի կողմէն, երկամսեայ ժամկէտով, որ կը սկսի Յունիս 27-ին:

Երեք Ընդդիմադիր Կուսակցութիւններուն Ստեղծած Աշխատանքային Խումբը Դիմած Է Դատարան

Բարգաւաճ Հայաստան, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւն եւ Հայրենիք կուսակցութիւններուն կողմէ ՀՀ գլխաւոր դատախազութիւն ներկայացուած է ՀՀ Քրէական օրէնսգրքի 3 յօդուածներով սահմանուած «յանցագործութիւններու» մասին հաղորդում: Ըստ հոլթեան, ներկայացուած հաղորդումը միտուած է օրէնսդիր եւ գործադիր իշխանութիւններու, ինչպէս նաեւ բարձրաստիճան այլ պաշտօնատար անձերու յանցակցութեամբ կատարուած իշխանութեան իւրացումին իրաւական գնահատական տալուն:

«Սահմանադրական դատարանի եւ անոր առանձին դատաւորներու դէմ նախաձեռնուած եւ դատական իշխանութիւնը զաւթելուն միտուած գործողութիւնները սկսած եւ շարունակուած են մէկ տարիէն աւելի, նպատակ ունենալով Սահմանադրական դատարանին մէջ ձեւաւորել կառավարելի մեծամասնութիւն: Այլ խօսքով՝ Սահմանադրութեամբ չնախատեսուած եղանակով Սահմանադրական դա-

տարանի երեք դատաւորներու լիազօրութիւնները դադրեցնելու եւ Սահմանադրական դատարանի նախագահին պաշտօնավարումէն զրկելու, ինչպէս նաեւ անոնց փոխարէն այլ անձեր նշանակելու միջոցով, օրէնսդիր եւ գործադիր իշխանութիւնը ներկայացնող, ինչպէս նաեւ այլ բարձրաստիճան խումբ մը պաշտօնատար անձեր, յանցակցութեամբ, կը տիրանան Սահմանադրական դատարանի լիազօրութիւններուն եւ այդ ամէնը կը կատարեն, վերագանցելով իրենց լիազօրութիւնները:

«Այս գործողութիւններով, յանցակիցները կը խախտեն իշխանութիւններու տարանջատման ու հաւասարակշռման սկզբունքը եւ նոյնիսկ փաստացի վերացնում Հայաստանի Հանրապետութեան՝ իրաւական պետութեան ըլլալու բնութագիրը», ըսուած է ընդդիմադիր կուսակցութիւններու յայտարարութեան մէջ: Անոնք կը պահանջեն՝ յարուցել քրէական գործ եւ կատարել պատշաճ, անաչառ ու համակողմանի նախաքննութիւն:

Հայաստան Վերադարձած Եւ 40 Հազարէն Աւելի Քաղաքացիներ

Մարտ 15-էն սկսեալ մինչեւ հիմա, պարէտատան ու Արտաքին Գործոց Նախարարութեան ջանքերով աշխարհի տարբեր երկիրներէն Հայաստան տեղափոխուած են շուրջ 8 000 ՀՀ քաղաքացիներ, որոնք «Քորոնա» ժահրի հետ կապուած իրավիճակով պայմանաւորուած չէին կրնար վերադառնալ հայրենիք:

Փոխ վարչապետ եւ արտակարգ դրութեան պայմաններու պարէտ Տիգրան Աւինեան կը տեղեկացնէ որ, 2200-ի տեղափոխումը կազմակերպուած է անվար տարբեր բարերարներու աջակցութեամբ, ինչպէս նաեւ վարուած բանակցութիւններու արդիւնքով: Տեղափոխումներու աշխարհագրութիւնը շատ լայն է՝ ԱՄՆ-էն մինչեւ Թուրքիա, Հնդկաստանէն մինչեւ Ռուսաստան:

Իսկ ընդհանուր առմամբ պարէտատան կողմէ տրուած թոյլտուութիւններու հիման վրայ իրականացուած թռիչքներու արդիւնքով Հայաստան վերադարձած են աւելի քան 40 000 ՀՀ քաղաքացիներ:

Փոխ վարչապետը տեղեկացուցած է, որ պարէտատան կազմակերպած չորս յատուկ չուերթներով, Չինաստանէն Հայաստան տեղափոխուած են նոր տեսակի «Քորոնա» ժահրի դէմ պայքարի համար անհրաժեշտ բժշկական պարագաներու եւ սարքաւորումներու խմբաքանակներ, անոնց կարգին՝ թոքերու արհեստական օդափոխման սարքեր, թթուածինի մատակարարման կայաններ ու կեղրոնացնողներ, «Քորոնա» ժահրի ախտորոշման հետազօտութիւններ:

ԼՈՒՐԵՐ

Սերժ Սարգսեան Ցոյց Տուաւ, Որ Ի Զօրու Չէ Պետականամէտ Դիրքերէն Հանդէս Գալու. Պատգամաւոր Տաթևիկ Հայրապետեան

Ալիեւը ցոյց կու տայ իր բոլոր վախերը, գորս ունի ժողովրդավարական գործընթացներուն նկատմամբ եւ այդ նպատակով կը փորձէ արժեգրել եւ նաեմացնել ժողովրդավարութիւնը: Այս մասին «Ա1+»-ի հետ զրոյցին նշեց «Իմ քայլը» խմբակցութեան պատգամաւոր, ատրպէյճանագէտ Տաթևիկ Հայրապետեան, անդրադառնալով Ատրպէյճանի նախագահ՝ Իլհամ Ալիեւի յայտարարութեան, թէ Հայաստանի անկախութեան պատմութիւնը սկզբունքօրէն ամօթալի պատմութիւն է:

Պատգամաւոր, ատրպէյճանագէտ Տաթևիկ Հայրապետեան

Հայրապետեան կը կարծէ, թէ Ալիեւի խօսքերը քանի մը ուղղութիւն ունէին.

«Ի հարկէ, նաեւ Ատրպէյճանի ժողովրդին էր ուղղուած, նաեւ մեր ներսում էր նպատակ հետապնդում վիճաբանութիւն հրահրել, փորձում էր տարբեր կողմերի հետ կապուած որոշակի շահարկումներ անել, եւ այդ ամէնը տեղ էր գտել իր ելոյթում»:

Պատգամաւորը շեշտեց, որ երբ խօսքը կը վերաբերի անվտանգութեան եւ մասնաւորապէս Ատրպէյճանին, մենք այդ հարցով աւելի քան միասնական պէտք է ըլլանք:

Այս թեմայով երրորդ նախագահ՝ Սերժ Սարգսեանի յայտարարութեան վերաբերեալ իշխանական խմբակցութեան պատգամաւորը ըսած է. -

«Սերժ Սարգսեանը դիրքաւորուեց որպէս նոյն կուսակցական քաղաքական գործիչ, փոքր-ինչ երկար մտածելու դէպքում կարող էր աւելի պետականամէտ դիրքերէն հանդէս գալ»:

Յիշեցնենք, որ ՀՀ երրորդ

Փայլան Թուրքիոյ Խորհրդարանի Օրակարգ Բերած Է Վանի Կրօնական Համալիրի Պահպանման Հարցը

Թուրքիոյ խորհրդարանի ժողովուրդներու դեմոկրատական կուսակցութեան հայազգի պատգամաւոր՝ Կարօ Փայլան մեծ լիս օրակարգ բերած է Վանի հայկական վանական համալիրի պահպանման հարցը: Ան նշած է, որ Վանի Կիւլփընար շրջանի Աքպոյու թաղամասը գտնուող 16-րդ դարուն պատկանող Սուրբ Մարինոս վանքը գանձախոյզներու կողմէն տարիներ շարունակ աւերուած է ու անմխիթար վիճակի մէջ կը գտնուի:

Թուրքիոյ Խորհրդարանի անդամ Կարօ Փայլան

Փայլանը հարցադիմում ուղղած է Զբօսաշրջութեան նախարար՝ Մեհմետ Նուրի Էրսոյին՝ ուշադրութիւն հրահրելով, որ Վանի շրջակայքի պատմամշակութային կառուցները մեծապէս տուժած են գանձախոյզական աշխատանքներու եւ իշխանութիւններու անգործութեան հետեւանքով: Հայազգի պատգամաւորը թուրք նախարարէն պատասխանակցաբար կ'ըսէ, թէ արդեօք օրինական գործընթաց սկսած է, գանձեր գտնելու նպատակով Սուրբ Մարինոս վանքին եւ շրջակայքին մէջ փորուած քներ ընող անձերու յայտնաբերման համար: Փայլանը հետաքրքրուած է, թէ ինչո՞ւ նախարարութիւնը չի գրադիր Վանի եւ մերձակայքի մէջ քրիստոնէաներուն պատկանող պատմական

կառուցներու պահպանութեամբ: «Արդեօք Սուրբ Մարինոս վանքի վերականգնումին համար աշխատանք պիտի տարուի: Արդեօք կատարուած է Վան նահանգին մէջ հայերուն կառուցած վանքերու, եկեղեցիներու եւ մշակութային կոթողներու գոյքագրում: Հայերուն պատկանող մշակութային հետքերու վերացումը ցայսօր պետական քաղաքականութիւն եղած է: Արդեօք մտադիր է փոխելու այդ մօտեցումը», - ըստուած է Փայլանի հայցադիմումին մէջ:

Փաշինեան. «Քուլիսներից Խամաճիկների Նման Կառավարուողները» Այլեւս Քաղաքական Դաշտին Վրայ Տեղ Պիտի Չունենան

Նիկոլ Փաշինեան ելոյթ կ'ունենայ Ազգային ժողովէն ներս

Ազգային ժողովին մէջ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Յունիս 25-ին, շատ կոշտ ձեւով արձագանգեց քաղաքական այն բոլոր ուժերուն, որոնք տարբեր անկիւններէն կը քննադատեն իշխանութեան՝ մեղադրելով ձախողութիւններու մէջ:

«Ուժը փողի մէջ չէ, այլ ճշմարտութեան», - ֆիլմերից մը մէջ բերում ընելով, պատասխանեց վարչապետը իր ընտանիքին մաքսանկալութեան, քրուակցիայի եւ այլ յանցանքներուն մէջ մեղադրողներուն. - «Նրանք քանի որ ուզում են լեղափոխութիւն անեն, ուզում են, որ էդ «ազատ» լրատուամիջոցների ձեռամբ ինձնից կերտեն Սերժ Սարգսեան: Եւ որեւէ կասկած չկայ, որ էդ քրուակցութեան համակարգը՝ բոլորին իրար հետ, մի գամբիւղով, ենթարկելու ենք անձնատուութեան»:

«Հայաստանում չկայ ո'չ ընկերական, ո'չ տնտեսական, ո'չ քաղաքական ճգնաժամ, «Քորոնա» ժահրից բացի», - 2019 թուականի պետական պիւտճէի կատարման տարեկան հաշուետուութիւնը ամփոփելու ատեն պնդեց Փաշինեան ընդձեռով, որ այսօր քաղաքական որոշ շրջանակներու համար «Քորոնա» ժահրը դարձած է երկնքէն թափուած մանանա. - «Քաղաքական բացիլը վերակենդանալու առիթ ա ստացել... Իրանց թուում ա: Եւ հիմա էկել են սովերից են խօսում, ընկերային բունտերից (խռովութիւնից) են խօսում... Այս ժողովուրդը ջան, էդ ընկերային խռովութիւնից դուք վախեցէք, որովհետեւ ընկերային խռովութիւնը որ էղաւ, մենք ի՞նչ ունենք, որ ընկերային բունտի գոհ ա դառնալու, առաջին հերթին ձեր ապօրինի կառուցած դրեակները, ձեր «Պենթի»ներն ա դառնալու ընկերային բունտի գոհ: Տենանք էդ ընկերային բունտի արդիւնքում դուք որտեղ էք յայտնուելու եւ ինչ դիրքով, որ շատ կարեւոր ա...»

Վարչապետը վստահեցուց, որ այսօր տեղի կ'ունենայ քաղաքական դաշտի բարեփոխում, եւ անոնք, որոնք «քուլիսներից խամաճիկների նման կառավարուել են», այլեւս քաղաքական դաշտին

վրայ տեղ պիտի չունենան:

«Մենք պէտք է ժողովրդավարութիւնը պաշտպանենք ոմանցից, որովհետեւ ժողովրդավարութիւնն ամենաթողութիւն չի», - ի պատասխան Մարութեանին յայտարարեց Փաշինեան, յիշեցնելով, թէ քանի ՁԼՄ (Չանգուածային լրատուութեան միջոցներ) այսօր նախկիններու տիրապետութեան տակ է:

Վարչապետը չբաւարարուեցաւ ՁԼՄ-ներով: Ան թուարկեց շարք մը ընկերութիւններու անուններ, որոնք, ըստ Փաշինեանին, կապ ունին Սերժ Սարգսեանի ընտանիքին հետ:

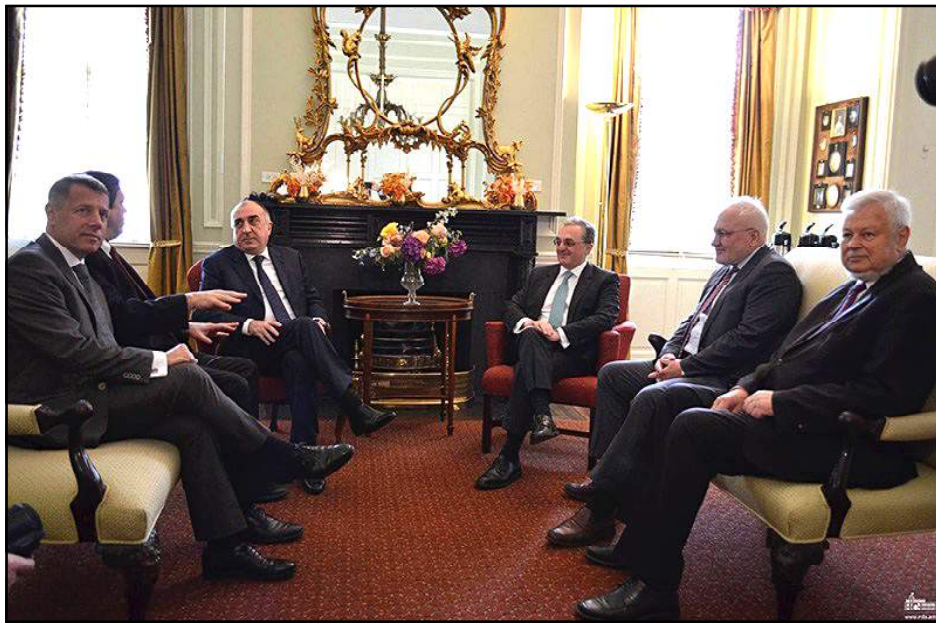
Փաշինեան չմոռցաւ նաեւ Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութեան յիշեցնել իր անցեալը: Թէպէտ ամենամեծ ընդդիմադիր ուժը այսօր պոչքթած էր նիստը եւ դահլիճը չէր, Փաշինեան այս բացակայութիւնը այլ կերպ բացատրեց. - «Քաղաքական ուժը, իմ գնահատմամբ, ինքնառնչացուել ա: Այսինքն նորութիւնն ա, որ Հայաստանում կան քաղաքական ուժեր, որ ընտրակաշառք են բաժանել, եւ նորութիւնն ա, որ «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութիւնը ընտրակաշառքով ա ընտրուել: Նորութիւնն ա որեւէ մէկի համար: Եւ երբ որ կանգնում ես ամպիոնից, այն աս պիտի ասուի ես մի բան, որը բոլորը գիտեն, որ էդպէս չի, դա նշանակում ա ինքնառնչացում»:

Այսօր Ազգային ժողովին մէջ, օրեր առաջ ալ Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութեան շէնքին մօտ, կը հնչէին մեղադրանքներ, թէ իշխանութիւնը քաղաքական հետապնդում կը կատարէ ընդդիմութեան նկատմամբ: Այս առիթով Փաշինեան այսօր հարց բարձրացուց, ո՞ւր տեսած էք, որ քաղաքական հետապնդումի գոհը դատարանը հրաժարի կալանաւորելէ. - «Բա էդ մեզ ինչի՞ չէին հրաժարուում կալանք տալ, բա ասէին՝ չէ, չենք կալանաւորում...»:

Վարչապետը կրկին յայտարարեց, թէ Հայաստանի մէջ դատարաններու հարցը լուծուած չէ մէկ պատճառով, որ իշխանութիւնը չի ցանկար «խամաճիկային» համակարգը փոխարինել «խամաճիկային» նոր համակարգով:

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
 Masis2@earthlink.net

ԵԱՀԿ Մինսքի Խումբի Համանախագահներ. ԼՂ-ի Հակամարտութիւնը Ռազմական Լուծում Չունի.

Հայաստանի ու Ատրպէյճանի Արտաքին Գործոց Նախարարներու, ինչպէս նաեւ ԵԱՀԿ (Եւրոպայի մէջ Անվտանգութեան եւ Համագործակցութեան կազմակերպութիւն) Մինսքի խումբի համանախագահներու համատեղ տեսակապով համաժողովէն յետոյ, Միացեալ Նահանգները, Ռուսաստանը եւ Ֆրանսան ներկայացնող համանախագահները հանդէս եկած են յայտարարութեամբ, ուր, մասնաւորապէս, ընդգծած են, որ հակամարտութիւնը ռազմական լուծում չունի, գոհունակութիւն յայտնած են, որ կողմերը կը շարունակեն կիրառել ուղիղ հաղորդակցութեան ուղիները եւ մտահոգութիւն յայտնած են վերջին սաղրիչ յայտարարութիւններուն եւ բորբոքիչ հռետորաբանութեան վերաբերեալ:

Ինտրիւ Շոֆերը, Իկոր Փոփովը եւ Սթեֆան Վիսքոնթին յայտարարած են, որ Զոհրապ Մնացականեանի ու Էլմար Մամետեարովի հետ քննարկած են տարածաշրջանի հանրային առողջապահական վիճակը, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան ներկայի շարժերը եւ խաղաղութեան գործընթացի յաջող քայլերը, շեշտած են բովանդակային բանակցութիւններուն եւ խաղա-

ղութեան նպաստող միջոցառումի խթանման եւ պահպանման կարեւորութիւնը: Միջնորդները դրական գնահատած են շրջանին մէջ իրավիճակի համեմատական կայունութիւնը եւ գոհունակութիւն յայտնած են, որ կողմերը կը շարունակեն կիրառել ուղիղ հաղորդակցութեան ուղիները, լարումէն խուսափելու համար:

Համանախագահները մտահոգութիւն յայտնած են, որ վերջին սաղրիչ յայտարարութիւնները, բորբոքիչ հռետորաբանութիւնը եւ շրջանին մէջ իրավիճակը շոշափելիօրէն փոխելուն միտուած հնարաւոր քայլերը կրնան խարխիւ կարգաւորման գործընթացը:

«Համանախագահները ընդգծել են, որ հակամարտութիւնը ռազմական լուծում չունի: Նրանք կողմերին կոչ են արել լրացուցիչ քայլեր ձեռնարկել՝ հրադադարը ամրապնդելու եւ բնակչութեանը խաղաղութեանը նախապատրաստելու համար: Համանախագահները եւ արտաքին գործոց նախարարները համաձայնել են Յուլիսին եւս մէկ տեսակապով համաժողով անցկացնել, ինչպէս նաեւ հնարաւորութեան դէպքում որքան հնարաւոր է շուտ դէմ առ դէմ հանդիպել», - ըստ էության է հաղորդագրութեան մէջ:

Հայաստանի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան տարածած հաղորդագրութեան համաձայն, երկուսու տեսակապով համաժողովի ժամանակ Զոհրապ Մնացականեան ընդգծած է Ատրպէյճանի կողմէն հնչող ռազմատենչ եւ ապակառուցողական յայտարարութիւններու անթոյլատրելիութիւնը, նշելով, որ անոնք վնաս կը հասցնեն խաղաղ գործընթացի միջավայրին: Միաժամանակ, Հայաստանի Արտաքին Գործոց Նախարարը կարեւորած է Արցախի ժողովուրդի համապարփակ անվտանգութեան շարունակական ապահովման անհրաժեշտութիւնը, անոնց կարգին՝ ազատ եւ անվտանգ տեղաշարժի միջոցը:

Ըստ Ատրպէյճանի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան տարածած հաղորդագրութեան, էլմար Մամետեարովը բարձրացուցած է «Ատրպէյճանի բռնազաւթուած տարածքներուն մէջ Հայաստանի ապօրինի գործունէութեան, ներառեալ ենթակառուցուած քային

փոփոխութիւններու հարցը», աւելցնելով, որ «Հայաստանի սաղրիչ գործողութիւնները կը յանգեցնեն հռետորաբանութեան սրացման»:

Մօտ մէկ շաբաթ առաջ գործառնաբան ժամանակ, Ատրպէյճանի նախագահ՝ Իլհամ Ալիեւը Հայաստանի հասցէին հանդէս եկաւ սուր յայտարարութիւնով, թէ «ներկայիս Հայաստանը ձեւաւորուած է Ատրպէյճանական հողերուն վրայ»՝ շարունակելով. - «Հայաստանի մէջ բռնապետութիւն կը տիրէ, եւ որքան երկար այդ շարունակուի, այնքան աւելի վաղ այնտեղի եղած խնդիրները կը հասնին ճգնաժամային կէտի»:

Ի պատասխան՝ Արտաքին Գործոց Նախարարութեան մամլոյ խօսնակ՝ Աննա Նաղտալեան նշած էր, թէ Ալիեւի ելոյթը ակնյայտօրէն կը վկայէ, որ այդ երկրի իշխանութիւնները կը տեսնեն Հայաստանի մէջ տեղի ունեցող ժողովրդավարական փոփոխութիւնները, որպէս իրենց իշխանութեան սպառնալիք:

ԱՄՆ Յաւելեալ 7,5 Միլիոն Տոլար կը Յատկացնէ

Շարունակուած էջ 1-էն

ներկայացուած թիւ 14 փոփոխութեամբ կը նախատեսուի յատկացնել լրացուցիչ 7 մլն 467 հազար ԱՄՆ Տոլար:

Ամերիկեան կողմի տրամադրած դրամաշնորհներու ընդհանուր գումարը վերոնշեալ համաձայնագրի ծիրէն ներս կը կազմէ 91 մլն 871 հազար 406.36 տոլար: Լրացուցիչ միջոցները պիտի ուղղուին ենթակառուցուածքային ծառայութիւններու զարգացման աջակցութեան ծրագիրներին:

Միւս կողմէ, գոնկրէսական Պրատ Շերման Ներկայացուցիչներու պալատի յատկացումներու յանձնաժողովին կոչ ըրած է 1,5 միլիոն Տոլար տրամադրելու Լեռնային Ղարաբաղի ակնագրածման եւ ակններէն տուժուածներու վերականգման ծրագիրին, կը տեղեկացնէ «Ամերիկայի ձայն»-ը:

Գոնկրէսականը իր խօսքը

ըսած է ուղիղ տեսակապի միջոցով Ներկայացուցիչներու Պալատի յատկացումներու յանձնաժողովի առաջին լուծմանը ժամանակ: Յանձնաժողովը կը քննարկէր 2021 թուականի արտաքին օգնութեան հիմնական առաջնահերթութիւնները:

Գոնկրէսական Շերմանի կոչին միացած են նաեւ 9 գոնկրէսականներ՝ ձիւտի Չուն, Տեվիտ Սիսիլինին, ձիւտ Գոստան, Տէյ Գոքսը, ձոն Կարամենտին, ձիւտ Հիմեսը, Քարոլայն Մայրոնին, Ատամ Շիֆն ու Ռաչիտա Թլայիպը, որոնք գրաւոր ձեւով իրենց աջակցութիւնը յայտնած են ակնագրածման ծրագրի ֆինանսաւորման:

ԱՄՆ-ի վարչակազմը 2019 թուականի գարնան որոշած էր դադարեցնել Լեռնային Ղարաբաղի ակնագրածման ծրագիրը, գոր կը կատարէ «HALO Trust» բրիտանական կազմակերպութիւնը, պատճառաբանելով, որ ծրագիրը մօտեցած է իր աւարտին:

Արաբական Մամուլը Լայնօրէն Անդրադարձած Է

Շարունակուած էջ 1-էն

կարող հաշտուել դրա հետեւանքներին հետ: Մենք չենք կարող անտեսել զոհերի եւ վերապարծնների տառապանքները եւ նրանց սերունդների համար պէտք է ապահովենք անվտանգ ու արժանապատիւ ապագայ»:

«Հայոց Յեղասպանութեան յանցագործութիւնը վաղեմութեան ժամկէտ չունի. Օսմանցիները իրականացրեցին պատմութեան մէջ ամենազարհուրելի Յեղասպանութիւնը» վերնագրով հարցազրոյցը մասնաւորապէս արտատպած է քրտական հեղինակաւոր ANF (Firat News Agency) լրատուական գործակալութիւնը:

Հարցազրոյցը ամբողջութեամբ արտատպած է նաեւ սուրիական հեղինակաւոր «Ալլազմինա» պարբերականը:

Յիշեցնենք, որ հարցազրոյցին նախագահ Արմէն Սարգսեան մասնաւորապէս խօսած էր Հայոց ցեղասպանութեան, ցեղասպանութիւնը ճանաչելու կարեւորութեան եւ ցեղասպանութեան դասերուն

մասին:

«Յաւելի է գիտակցել, որ մարդկութիւնը դասեր չքաղեց Հայոց Յեղասպանութիւնից, այն մոռացուեց, երկար ժամանակ մնաց չճանաչուած ու չդատապարտուած, ինչը կարող էր կանխել մարդկութեան պատմութեան ընթացքում հետագայ նման ոճրագործութիւնները: Եւ մարդկութիւնը դրանից յետոյ նորից ակնատես եղաւ այլ ցեղասպանութիւններու»: Նախագահ Սարգսեան հարցազրոյցին մասնաւորապէս ըսած էր «Իմ խորին համոզմամբ, Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչումը ոչ միայն հայերի համար է, այլ առաջին հերթին այն համամարդկային անանց արժեքների նկատմամբ մօտեցման հարց է, այդ շարքը կանխարգելելու հարց: Հենց այս գիտակցութեամբ է առաջնորդուում Հայաստանն իր քաղաքականութեան առաջնահերթութիւններից մէկը սահմանելով ցեղասպանութիւնների կանխարգելումը եւ այս ուղղութեամբ աշխուժօրէն քայլեր ձեռնարկելով ազգային եւ միջազգային մակարդակներով» է:

Մաքրոն Զօրակցութիւն կը Յայտնէ

Շարունակուած էջ 1-էն

Ձեզ Ֆրանսայի համերաշխութեան եւ Հայաստանին յստակ աջակցութիւն ցուցաբերելու պատրաստակամութեան մէջ: Յառաջիկայ օրերուն Ֆրանսան կրկին Հայաստան կը գործուղէ կամաւորական բժիշկներու նոր խումբ, որ կու գայ փոխարինելու արդէն իսկ ներկաներու, որոնք իրենց հայ գործընկերներու կ'օգնեն Covid-19-ի դէմ մղուող պայքարին մէջ»:

Մաքրոն շարունակելով կ'ըսէ. «Այս ճգնաժամը նաեւ մարտահրաշխ է մեր երկու երկիրներու տնտեսութեան համար: Հայաստանի մէջ արդէն իսկ գործող Զարգացման ֆրանսական Գործակալութեան շնորհիւ Ֆրանսան պատրաստ է դիտարկել 50-80 միլիոն Եւրօ գնահատուող պետական քաղաքականութեան վարկի տրամադ-

րումը, ինչ որ հնարաւորութիւն կ'ընձեռէ մասամբ հոգալ պիւտձէտային ֆինանսաւորման լրացուցիչ կարիքները, որոնց Ձեր երկիրը կը դիմադրաւէ այս տարի»:

Այս կապակցութեամբ Հայաստանի մէջ Ֆրանսայի դեսպան՝ Ժոնաթան Լաքոթը «Ազատութիւն» ռատիոկայանին յայտնած է, որ նախագահ Մաքրոնի նման նամակը Փաշինեանին կը վկայէ Հայաստանի ու Ֆրանսայի միջեւ գոյութիւն ունեցող յատուկ յարաբերութիւններու մասին. - «Երբ Հայաստան կը բախի դժուարութիւններու, ամբողջ Ֆրանսան գորաշարժի կ'ենթարկուի եւ այն կ'ըլլայ ինչպէս ամենաբարձր մակարդակով՝ հանրապետութեան նախագահի նամակով, այնպէս ալ տեղական իշխանութիւններու մակարդակով», ըսած է Ֆրանսայի դեսպանը:

Հայրենի «Համասփիւռք» Հաղորդում «Հակահայ Գործընթացները Լիբանանի Սեչ Եւ Թրքական Հետքը» Թեմայով

Հայաստանի Հանրային ռատիոնկայանի «Համասփիւռք» հաղորդման հեղինակ եւ հաղորդավար, բազմամաստակ լրագրող Մհեր Յովհաննիսյանը հեռավար կարգով հիւրընկալած է Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցության Լիբանանի Շրջանի վարիչ Մարմինի ատենապետ Ընկ. Մեայուհ Գալփաթեանը, Ռամկավար Ազատական կուսակցության Լիբանանի Շրջանային վարչության ատենապետ Սեւակ Յակոբեանը եւ «Ազդակ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Շահան Գանտահարյանը, «Հակահայ գործընթացները Լիբանանի մէջ եւ թրքական հետքը» թեմայով:

Հաղորդումը ամփոփ գիծերով մէջ անդրադարձ մըն էր Մերձավոր Արեւելքի մէջ Թուրքիոյ պարբերական բնույթ կրող միջամտողական քաղաքականութիւնը թրքական շահերու յառաջխաղացման անխաքոյց քայլեր ըլլալուն, նշում կատարելով, որ վերջին շրջանին անոնք աւելի յաճախ կ'առնչուին տարածաշրջանին մէջ առաւել աշխուժ կերպով գործող հայ համայնքներուն: Ուսելով նախորդ շաբաթ Լիբանանի մէջ հայագրի լրագրողը անպատուելուն եւ հակահայ վանկարկումներով Պէյրութի մէջ տեղի ունեցած ցոյցերուն մասին, հաղորդավար Յովհաննիսյանը հարց կու տար, թէ արդեօք սա անհատական մակարդակով հաշիւներու պարզում է, թէ՞ հակահայ շարժում ծաւալելու փորձ, թէ ի՞նչ ուժեր կանգնած են այս գործընթացներուն ետին, թէ ինչպիսի կանխարգելիչ միջոցառումներ իրականացուցած են համայնքային կառույցները ու ի՞նչ զարգացումներ կը սպասուին:

«Ազդակ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Շահան Գանտահարեան նշում կատարեց, որ հարցը սկսած է լիբանանեան քաղաքական յայտագրի մը ընթացքին, երբ քննադատուեցաւ էրտողանի արտաքին քաղաքականութիւնը, ինչ որ հայ հաղորդավարին կողմէ արձագանգ գտաւ, որու հակազդեց հեռուստադիտող մը, որ ինքզինք օսմանեան կայսրութեան շառաւիղ կամ ժառանգորդ ներկայացուց, եւ անկէ որոշ ժամանակ ետք բողոքի գործողութիւն տեղի ունեցաւ: Ան նշեց, որ հայ քաղաքական կուսակ-

ցութիւնները միացեալ հաղորդագրութիւն մը հրապարակեցին, որոն հիմնական միտքը այն էր, որ պէտք է միջամայնքային լարուածութիւն ստեղծել, որովհետեւ նման գրգռիչ ելույթ մը խորքին մէջ ուղղուած է ընդհանրապէս միջհամայնքային համակեցութեան լիբանանեան համակարգին, զսպուածութեան կող յղելով հայկական կողմին՝ չենք քաջուելու նման գրգռութիւններու մէջ:

Գանտահարեան բացառեց, որ միջադէպը ծրագրաւորուած գործողութիւն ըլլար, բայց վստահեցուց, որ իրավիճակը փոխուած է, ենթահող կայ եւ նման դրսեւորումներ հրահրուած եւ ուղղորդուած են, որովհետեւ առաջ եւս Թուրքիոյ արտաքին ժխտողական քաղաքականութիւնը եւ յարձակողական զիմադիծը կը քննադատուէր, սակայն նման հակազդեցութիւններ չէին ըլլար: Ան կող ուղղեց շատ ուշագիծ ըլլալու, որ պէսգի չենք քաջուելու մէջ, որովհետեւ մեր հարցը ո'չ կրօնական բնույթի խնդիր է, ո'չ՝ միջհամայնքային, այլ քաղաքական պահանջատիրական խնդիր է Թուրքիոյ նկատմամբ:

ՌԱԿ Լիբանանի Շրջանային վարչության ատենապետ Սեւակ Յակոբեան նշեց, որ գաղտնիք է, որ Թուրքիան տարածաշրջանին մէջ ունի իր ախորժակները եւ էրտողան ինքզինք ժառանգորդը կը համարէ օսմանեան նախնիներու, որոնք երկար տարիներ իշխած են Լիբանանին: Ան աւելցուց, որ Լիբանանի սիւննի համայնքի ընտանիքներու մէջ ցեղական իմաստով թրքական ընտանիքները շատ են, ինքնաբերաբար Թուրքիան ինչ-որ չափով ազդեցութիւն ունի կարգ մը ընտանիքներու վրայ եւ տարիներէ ի վեր Լիբանանի մէջ դրամ կը ծախսէ «մարդասիրական» նպատակներով եւ «իր եղբայրներուն օգնելու» տրամաբանութեամբ: Յակոբեան նշեց, որ երբ այս միջադէպը պատահեցաւ, երեք կուսակցութիւնները միասին հաղորդագրութիւն հրապարակեցին եւ ինքնագուծի կող ըրին, որովհետեւ թրքական տարածաշրջանային հաշիւներուն մէջ հայերը մանրուք են եւ, հետեւաբար, պէտք էր իր

տարողութեանն աւելի տրուէր միջադէպին:

Միջ Լիբանանի Շրջանի վարիչ Մարմինի ատենապետ Ընկ. Մեայուհ Գալփաթեան նշեց, որ երաժշտիկը այդքան ալ ծանրակշիռ հարց մը չէր եւ կարելի է գալիք օրերուն անոր առաջը առնել եւ նախընտրաբար պէ՛տք է առաջը առնել, քանի որ մեզի համար երբեք ձեռնտու չէ այսօրինակ խնդիրներու մէջ միւրճուիլ, մանաւանդ որ հարցը սկսած է կրօնական տարազաւորում ստանալ, ինչ որ մեզի համար մարտավարական շատ մեծ սխալ է: Ան ըսաւ, որ մենք 100 տարուան մեր պահանջատիրութեան մէջ երբեք քրիստոնեայիսլամի հարց չենք բարձրացուցած, որովհետեւ մեր հարցը հողային ու մարդկային իրաւունքներու հարց է: Ընկ. Գալփաթեան անդրադարձ կատարեց, որ մենք կը գտնուինք նաեւ ուրիշ դժուար կացութեան առջեւ. 2015-էն ի վեր, Հայոց Յեղասպանութեան հարիւրամեակին սկսեալ, Թուրքիոյ աշխատանքին ձեւը փոխուած է հայկական հարցին նկատմամբ, ան պաշտպանողական դիրքերէ անցած է յարձակողականի, փաստը՝ անցած շաբաթ էրտողանի կողմէ հինգ ժամ տեւած ժողովի մը գումարումը, օրակարգ ունենալով Հայոց Յեղասպանութեան հարցին շուրջ միջազգային զօրակցութեան նկատմամբ:

մամբ յառաջացած մտահոգութիւնը: Այս կը նշանակէ, որ լուրջ խնդիր կայ, որուն մենք պէտք է նախապատրաստուինք, բայց երբեք հարցը պէտք է տեղափոխենք Սփիւռքի մէջ մեր պարած երկիրներու փողոցներուն մէջ վերածելու խլամ-քրիստոնեայի, Թուրք-հայու խնդրի: Ընկ. Գալփաթեան եզրակացուց, որ այս պահուն երկրին մէջ լարուածութիւնը թեթեւցած է, բայց մենք տակաւին կ'երկարենք. այս հարցը պէտք է ամենակարճ միջոցին փակել առանց մագլցումի տանելու, քանի որ վերջին հաշուով մենք կրնանք տուժող դուրս գալ, որովհետեւ Թուրքիա Լիբանանի մէջ գտած է իրեն համակիր մարդիկ, կրօնակից մարդիկ, մանաւանդ այն շրջաններուն մէջ, ուր տնտեսական ահաբեկութիւններ կան, եւ այնտեղ ան իր «բարեսիրական» աշխատանքներով կը փորձէ գետին պատրաստել: Այս ըսելով, Ընկ. Գալփաթեան յատակացուց, որ Թուրքիա այդ աշխատանքը կը տանի ոչ թէ ուղղակի հայ համայնքին դէմ, այլ ունի իր նկատառումները, կ'ուզէ տարածաշրջանին մէջ դառնալ դեկա-վար, այնպէս որ պէտք է այս երեւոյթը թերագնահատել, այլ պէտք է արթուն ըլլալ, որպէսզի այս խնդիրը հետագային խորքային զարգացում չստանայ: «ԱՐԱՐԱՏ» ԼԻԲԱՆԱՆ

Կառավարութեան Հրատարականը Պահանջողներու Տխուր Վիճակը

Շարունակուած էջ 1-էն

զարգացումներուն հետ, սակայն այդ եւս չիրականացաւ եւ ակնկալուած բողոքի ալիքը չիրականացաւ:

Ժամանակէ մը ի վեր Հայաստանի ընդդիմութիւնը կ'ապրի պղպջակներու մէջ եւ իրիսկաստեղծած ապատեղեկատուութեան հաւատալով անոնք համոզուած են, որ իրենց լրատուամիջոցներով, «իրաւապաշտպաններով» եւ քաղաքական մեկնաբաններով յաջողած են հանրային կարծիք ձեւաւորել ի նպաստ իրենց ու Փաշինեանի վարկանիշը այնքան ինկած է որ, ո՛ր որ է ժողովուրդը պիտի ընդվզի ու ոտքի կանգնի:

Արցախը յանձնելու, տնտեսական փլուզումի, քաղաքական հալածանքներու, սահմանադրութեան ենթադրեալ խախտումներու եւ մաքսաներգութեամբ զբաղուելու մասին իշխանութիւններու հասցիին ամիսներ շարունակ տարածուած աղմուկը ժողովուրդի կողմէ անարծազանգ մնալէ ետք, այժմ կը յայտարարեն, որ երեք ամիսէն երկիրը պիտի մատուցի սովի:

Թաւշեայ յեղափոխութենէն ադիս նոյն այս ակնկալութեամբ ու տրամաբանութեամբ իրենց պայքարը առաջ տանողները հեռու են հայ հասարակութենէն, ինչպէս որ էին իշխանութեան վրայ եղած ժամանակ ու ի վիճակի չեն հասկնալու ժողովուրդի բազկերակը: Անոնց քսանամեայ իշխանութեան բոլոր յոռի փառքերը՝ փտախտը, կաշառակերութիւնը, քալանը, տնտեսական մենաշնորհները, քաղաքական ճնշում-

ները, կեղծուած ընտրութիւնները ու շատ ու շատ այլ երեւոյթներ տակաւին թարմ են բոլորի յիշողութեան մէջ:

Ինչպէս որեւէ կառավարութիւն, Փաշինեանի իշխանութիւնը եւս կը գործէ սխալներ ու կը յառաջացնեն դժգոհութիւններ: Սակայն, այդ բոլորը բաւարար չեն ժողովրդային հսկայ ալիք յառաջացնելու եւ դէպի նախկինը շրջադարձ կատարելու համար:

Հայաստանի ընդդիմադրութեան ողբերգութիւններէն մէկն ալ այն է որ, ի վիճակի չեն համախմբուելու, քանի որ անոնց պայքարը հիմնուած է անձնական ու տնտեսական շահերու ու նախկին կորսնցուցածին վերատիրանալու մարմաջին վրայ: Գաղափարական ու սկզբունքային ոչ մէկ նպատակ գոյութիւն ունի անոնց մօտ: Ընդդիմութեան մէկ մասը չուզեր հրապարակաւ առնչուիլ նախկին իշխող Հանրապետական կուսակցութեան եւ Քոչարեանի հետ, գանոնք նկատելով խիստ թունաւոր: Մինչ 334-ը ինքզինք կը նկատէ ընդդիմութեան առաջնային ուժը, որուն շուրջ պէտք է համախմբուին միւս բոլորը:

Այս պայմաններուն տակ ընդդիմութեան համար կայ մէկ ճանապարհ՝ սպասել ու նախապատրաստուիլ յաջորդ ընտրութիւններուն, մինչ այդ փորձելով հանդէս գալ կառուցողական ու այլընտրանքային առաջարկներով ու ծրագիրներով: Նոյնիսկ այդ չապահով վեր յաջորդ խորհրդարանէն ներս անոնց յայտնուիլը, իսկ իշխանութեան վերատիրանալը՝ առայժմ կը մնայ հեռաւոր պատրանք:

«ՍԱՍԻՍ»

COVID-19 HOTLINE

ՄԻՆԿ-ի
Խորհրդատուական Գրասենեակ

(888) 908-1887
contactus@aebs.org

French President Macron Sends a Letter of Solidarity to PM Pashinyan Offers Emergency Loan to Armenia

YEREVAN — French President Emmanuel Macron has sent a letter to Armenia’s Prime Minister Nikol Pashinyan, voicing solidarity with the Armenian governments efforts to contain the spread of the coronavirus pandemic.

“Today, France, like Armenia, is facing serious problems in the areas of health, economy and social security. The crisis must not force us to retreat. On the contrary, the epidemic should be used as a unique opportunity to work together to deal with the epidemic and its consequences,” Macron said in his letter.

Macron expressed readiness to lend Armenia up to 80 million euros

(\$90 million) in emergency funding designed to help it tackle the virus crisis and its severe economic fallout and stated that a third team of French medics will fly to Yerevan later this week to help their Armenian colleagues struggling to cope with the deadly pandemic.

“In the coming days, France will again send a new team of volunteer doctors to Armenia, who will replace those who are already helping their Armenian counterparts in the fight against Covid-19,” he said.

“This crisis is also a problem for the economies of our two countries.

Continued on page 3

Zohrab Mnatsakanyan and Elmar Mammadyarov Hold OSCE Minsk Group Sponsored Video Conference

VIENNA — In a statement issued following a video conference of Armenian and Azerbaijani foreign ministers Zohrab Mnatsakanyan and Elmar Mammadyarov on June 30, the OSCE Minsk Group co-chairs Igor Popov of the Russian Federation, Stéphane Visconti of France, and Andrew Schofer of the United States of America, emphasized the importance of promoting and maintaining an atmosphere conducive to peace and favorable to substantive negotiations.

The co-chairs met separately and jointly via video conference on 29-30 June with Armenian Foreign Minister Zohrab Mnatsakanyan and Azerbaijani Foreign Minister Elmar Mammadyarov to discuss the public health situation in the region, current dynamics in the Nagorno-Karabakh conflict, and next steps in the peace process. Personal Representative of the OSCE Chairperson-in-Office (PRCIO) Andrzej Kasprzyk also participated in these discussions.

The co-chairs emphasized the importance of promoting and main-

taining an atmosphere conducive to peace and favorable to substantive negotiations. They assessed positively the relative stability on the ground and expressed satisfaction that the sides continue to use existing direct communication links to avoid escalation.

Recalling their statement of 9 March, 2019, however, the co chairs noted with concern that recent provocative statements, inflammatory rhetoric, and possible steps intended to change the situation on the ground in tangible ways could undermine the settlement process.

The co chairs stressed that there

Continued on page 4

Armenia and USA Discuss Readmission and Financial Assistance

YEREVAN (Arka.am) — Armenia’s Foreign Minister Zohrab Mnatsakanyan held a telephone conversation on June 29 with Philip T. Reeker, the US Acting Assistant Secretary of State for European and Eurasian Affairs, the press service of the Armenian Foreign Ministry reported.

It said the two men had a thorough exchange of views on the problems caused by the new type of coronavirus and the steps taken at the national level to overcome them, emphasizing also the importance of international solidarity and cooperation in combating the epidemic.

In this context, Mnatsakanyan was said to have expressed gratitude

to the US government for the financial assistance provided to Armenia Mnatsakanyan and Reeker stressed the importance of maintaining relations in remote format, saying direct contacts should continue after the end of the epidemic, and the agreements reached within the framework of the Armenian-American strategic dialogue and the Armenian-American trade and investment council be carried out.

“The two men exchanged views on reforms carried out by the Armenian government, which include the fight against corruption, justice and law enforcement. In this context,

Continued on page 4

WHO Alarmed By COVID-19 Upsurge in Armenia

YEREVAN — The World Health Organization (WHO) has expressed concern over a “very significant” increase in coronavirus infections in Armenia and 10 other countries in Europe and the former Soviet Union.

“For weeks I have spoken about the risk of resurgence as countries adjust measures,” said Hans Henri Kluge, a WHO regional director. “In several countries across [wider] Europe, this risk has now become a reality – 30 countries have seen increases in new cumulative cases over the past two weeks.”

“In 11 of these countries, accel-

erated transmission has led to very significant resurgence that if left unchecked will push health systems to the brink once again in Europe,” Kluge told a virtual news conference in Copenhagen on Thursday.

The WHO said afterwards that those countries include Armenia, Sweden, Moldova, North Macedonia, Azerbaijan, Kazakhstan, Albania, Bosnia-Herzegovina, Kyrgyzstan, Ukraine and Kosovo.

As of Wednesday, the Armenian Ministry of Health has reported a total

Continued on page 4

Speaker of Parliament Receives Acting President of Constitutional Court

YEREVAN -- The Speaker of the National Assembly of Armenia Ararat Mirzoyan received on Saturday the acting Chairman of the Constitutional Court of Armenia Ashot Khachatryan. The Speaker informed Khachatryan that based on the Constitutional amendments which entered into force on June 26 the powers of Court judges Hrant Nazaryan, Felix Tokhyan and Alvina Gyulumyan have been suspended as they have served more than 12 years in their positions.

The Speaker also informed that the power of Hrayr Tovmasyan as Constitutional Court President has also been suspended.

Ararat Mirzoyan congratulated Ashot Khachatryan on temporarily assuming the duties of the CC President.

In turn Ashot Khachatryan assured that he will continue ensuring the supremacy of the Constitution, as well as will act independently and impartially.

Japan Donates Medical Equipment To Armenia

YEREVAN -- Armenia has received a \$3.7 million grant from Japan to buy sophisticated medical equipment that could be used in its fight against the coronavirus.

An agreement on the release of the Japanese government grant was signed on Tuesday by Armenian Finance Minister Atom Janjughazian and Japan's Ambassador to Armenia Jun Yamada.

The Armenian Finance Ministry said the money will be spent on the purchase of Japanese-made magnetic resonance imaging (MRI) machines and other medical equipment. It said some of that equipment will be installed in four ambulance vehicles catering for residents of the country's remote communities.

"This project aims to assist Armenia in its fight against the COVID-19 epidemic by strengthening its mid- to long-term healthcare and medical system," read a statement released by the Japanese Embassy in Yerevan.

"I sincerely hope that the new equipment from Japan will contribute

to significantly upgrading the capacity of healthcare and medical institutions in the country," it quoted Yamada as saying.

Health Minister Arsen Torosian thanked the Japanese government for the donation, according to the statement.

Since the start of the coronavirus epidemic, Armenia has also received medical equipment and other supplies from the United States, the European Union, Russia and China.

U.S. Ambassador Lynne Tracy told RFE/RL's Armenian service on June 4 that Washington has allocated \$5.4 million in fresh coronavirus-related aid to Armenia. She said much of that aid will be channeled into Armenian laboratories and healthcare services dealing with "the most severe cases" of COVID-19.

Japan is also the main foreign donor of the Armenian Rescue Service (ARS), having provided it with several dozen fire engines and other firefighting equipment, worth a combined \$22 million, over the past decade.

Pashinyan: We Must Protect Democracy From Corrupt Forces

YEREVAN — Prime Minister Nikol Pashinyan lashed out on Thursday at his political opponents accusing him of stifling dissent, mishandling the coronavirus crisis and failing to address its socioeconomic consequences.

Pashinyan said that they stand no chance of coming to power despite exploiting the pandemic for political aims.

"The political bacteria think that they have got a chance to revive themselves," he said, speaking in the Armenian parliament. "Now they are talking of famine, social revolts ... You should be afraid of that social revolt because if it happens we have nothing to become victims of a social revolt.

"It's your illegally built mansions and Bentleys that will first and foremost become victims of a social revolt. Do you want a social revolt? Provoke a social revolt. We'll see where you will end up as a result of that social revolt."

Pashinyan went on to predict that only those political forces that "unequivocally support the values" of the 2018 "Velvet Revolution" will be represented in Armenia's next parliament, which is due to be elected in 2023.

Although the premier did not name anyone, Gagik Tsarukyan, the leader of the main opposition Prosperous

Armenia Party (BHK), was clearly one of the targets of his harsh criticism.

The parliament controlled by Pashinyan's My Step bloc last week allowed law-enforcement authorities to arrest and prosecute Tsarukyan on vote buying charges rejected by him and his party as politically motivated. BHK lawmakers have seen boycotted parliament sessions in protest.

Pashinyan defended the indictment of Tsarukyan, who called for the Armenian government's resignation earlier in June. He also said that vote buying by the BHK is a widely known fact.

In his speech, Pashinyan also rounded on Mikael Minasyan, former President Serzh Sarkisian's fugitive son-in-law also prosecuted on corruption charges. Minasyan has repeatedly alleged in recent weeks that the premier and his relatives themselves are illegally enriching themselves.

"Since they want to carry out a revolution they want to portray me through 'free' media as Serzh Sarkisian ... as a disgusting figure like them," stated Pashinyan.

"There must be no doubt that we will subject that corrupt system, all of them in a single basket, to capitulation because there is only one thing behind us, on our minds and in our hearts: the truth," he added.

Mayor of Jerusalem Visits Armenian Ceramic Art Exhibition

JERUSALEM -- On June 29, 2020 Mr. Moshe Lion, the mayor of Jerusalem visited the Armenian exhibition dedicated to the Armenian ceramic art opened in the "Nature Museum" of Jerusalem, Fr. Hovnan Baghdasaryan, Chancellor of the Armenian Patriarchate of Jerusalem, informs.

The exhibition was organized in

the framework of the fourth festival of "Armenians in Jerusalem" to commemorate the centennial of the Armenian ceramic art in the Holy Land.

Handmade ceramic items of Gevorg and Dorin Sandrouny were exhibited. The building of "Nature Museum" belonged to an Armenian family which was turned into museum after 1948.

Turkey Intends to Rebuild the Historic Bridge of Akhuryan River

YEREVAN (Armradio) -- Turkey intends to rebuild the historic Bridge of Ani (Silk Road Bridge) on the Armenian-Turkish border on the Akhuryan River. The statement came from Ahmet Arslan, a former Turkish Minister of Transport, Maritime Affairs and Communications and now a Member of Parliament from Kars, Ermenihaber.am reports.

In an interview with Gazete Kars, he said that at the moment the 18th Department of the Turkish Land Roads in Kars is organizing a tender for the repair of the bridge, and the construction work will begin soon.

Arslan noted that the ruins of Ani

are very important.

“One of the important features of Ani is that it is located on the Silk Road. God willing, the General Department of Land Roads will rebuild this historic bridge over Akhuryan, which closes the Silk Road and crosses the Armenian-Turkish border, just as it rebuilt the other historic bridges. The work will start soon,” the Turkish MP said.

However, the MP did not provide any other details about the restoration of the bridge. It’s not known whether any agreement has been reached with Armenia on the issue, as one of the two pillars (legs) of the bridge is located on the Armenian coast of Akhuryan.

500-Year-Old Armenian Monastery in Van Ruined Because of Neglect and Treasure Hunters

VAN (Armradio) — HDP MP Garo Paylan has submitted a parliamentary question regarding the situation of the Surp Marinos Monastery.

Surp Marinos Armenian Monastery in Van has been ruined because of neglect and treasure hunt, Peoples’ Democratic Party (HDP) MP Garo Paylan has said at the parliament, Bianet reports.

“This monastery, which has been known since the 16th century, has hosted up to 300 nuns at the time and was one of the leading educational centers in the region,” he said.

“Unfortunately, the building, which is also important in terms of architecture, is now in the phase of complete destruction, with years of neglect and vandalism of treasure hunters,” Paylan added.

“The historical and cultural structures in Van and its surroundings are destroyed because of treasury hunting and the indifference of the administra-

tion,” he continued,

Paylan asked the following questions to Minister of Tourism and Culture Mehmet Nuri Ersoy:

-Are the person or persons who excavated to find treasures in Surp Marinos Monastery and its vicinity identified and have legal proceedings been initiated about them?

-Why are the Surp Marinos Monastery and historical buildings belonging to Christians within the borders of Van province not protected by your ministry?

-Will you work to restore the Surp Marinos Monastery?

-Has an inventory of monasteries, churches and cultural structures built by Armenians in Van been prepared?

-The elimination of cultural traces of Armenians has been carried out as a state policy until today. Are you planning to show that this policy has changed?

The Vatican Issues New Stamp Dedicated to Pope Francis’ Visit to Armenia

VATICAN CITY — The Vatican has issued a new stamp dedicated to the fourth anniversary of the Pope Francis’ visit to Armenia. The Holy See has thus joined the UN’s initiative, which has declared 2020 as the International Year of Plant Health (IYPH), the Armenian Embassy to the Holy See reports.

The stamp depicts Pope Francis and His Holiness Karekin II, Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians, watering the symbolic vine planted in Noah’s Ark, thus confirming that the theme of plant and earth health is a spiritual value.

Pope Francis visited Armenia in June 2016. In 2017 the Vatican issued stamps dedicated to the Pope’s “Visit to the First Christian Nation.”

Designed by Daniela Longo, the stamps depicted Pope Francis in front of the Armenian Genocide Memorial in Yerevan.

Pope Francis visited the Tsitsernakaberd Memorial on June 25, 2016. Within the framework of a three-day visit to Armenia Pope Francis denounced the “ideologically twisted, planned genocide of Armenians starting in 1915.”

Kanye West has Released New Yeezy Foam Runners “Ararat”

Kanye West has released his Yeezy Foam Runner in the “Ararat” colorway and within hours the shoes were sold out online..

Sneaker leak social media account Yeezy Mafia posted several images of the same Yeezy Foam Runner “Ararat” colorway on its Instagram grid, and at the same time the long-awaited look appeared on Yeezysupply.com for sale. The Yeezy Foam Runner “Ararat” hit the site with a \$75 retail price tag.

Fans of West’s footwear have clamored for the Yeezy Foam Runner silhouette for months, a striking, atypical look that sneakerheads have

widely compared to the aesthetics of Crocs.

The release of the Yeezy Foam Runner “Ararat” comes hours after West and The Gap announced a partnership.

French President Macron

Continued from page 1

Thanks to the French Development Agency (AFD), which is already working in Armenia, France is ready to consider providing a loan of 80 million euros, which will partially satisfy the need for additional budget financing that your country is facing this year,” Macron stated in the letter.

The Armenian government announced in late April plans to borrow more than \$500 million to cushion the impact of an unfolding recession resulting from the pandemic. The government subsequently amended its 2020 budget to take account of 150

billion drams (\$310 million) in coronavirus-related relief measures financed by it and a shortfall in tax revenues which is projected to total 170 billion drams this year.

In May, the International Monetary Fund disbursed a \$280 million emergency loan to the authorities in Yerevan. The authorities announced afterwards that they will receive a separate \$30 million IMF loan later this year.

The Armenian economy expanded robustly from 2017 through the first quarter of this year. It is now on course to contract by at least 2 percent in 2020.

Armenia and USA Discuss

Continued from page 1

Mnatsakanyan praised the consistent support provided by the United States,” the ministry said.

The parties also touched upon cooperation on the readmission of citizens. The Acting Deputy Assistant Secretary of State noted that evaluating Armenia’s steps in this direction, the US Department of Homeland Secu-

rity removed Armenia from the list of high-risk countries and included it in the list of countries cooperating in the readmission of citizens.

In the context of cooperation within the framework of the Alliance for Religious Freedom, Mnatsakanyan presented the programs initiated by Armenia to preserve the historical and cultural heritage of national, religious and ethnic minorities in the Middle

Commencement Exercises Held at Merdinian School Despite COVID-19 Pandemic

Due to the ongoing COVID-19 pandemic and current public safety measures, the C. & E. Merdinian Armenian Evangelical School in Sherman Oaks, CA held its graduation ceremonies in the School's parking lot, on Sunday, June 14, 2020. Beginning at 9:30 am, the School had three separate ceremonies.

At the Kindergarten Graduation, Principal Lina Arslanian pointed out in her remarks that due to the situation created by COVID-19, the School faced an urgent and unprecedented situation. In a matter of a few days, the School administration, and the teaching staff, in cooperation with the parents, managed to switch to distance learning and complete the school year. Following her speech, Mrs. Arslanian invited the Kindergarten graduates and their parents to approach the stage while staying in their cars to receive their diplomas and gifts.

Following the Kindergarten "drive through" graduation ceremony, the Elementary School graduates and their parents entered the School's parking lot in their cars and parked. Hovhannes Benneian, the student with the highest average grade in the class, read his message in Armenian, and Adriana Arakelian, the student with the second highest average grade, read her message in English. Graduating students were then called to the stage one by one to receive their diplomas and gifts and be photographed in front of a special poster.

Finally, the eighth-grade students entered the School's parking lot in their parents' cars and parked near the stage area. Following the social distancing rules, each graduating student got out of their parents' car and stood in front of the stage.

Julia Ayrapetyan, who had the second highest average grade in class, read her salutatorian message in En-

glish. She noted that she had only attended Merdinian this year, yet she was thankful to everyone for how well she was received. She added that she had gained so much knowledge in that short period of time, which will serve as a foundation for her future education, and for countless pleasant moments that will never be forgotten.

Nayiri Karadjian and Alexa Buchakian, who had scored the highest average grade in the class, read their valedictorian messages. Nairi in her Armenian message confirmed that Merdinian was not only a school but also a home that helped her grow and develop, sowing the seeds of success. In her English valedictorian message, Alexa mentioned the words of Winnie the Pooh, "How lucky I am to have something that makes saying goodbye so hard," and added that, that something was Merdinian for her. She had spent eleven years in a place where she felt safe and secure. "My days at this wonderful school are unforgettable. Thank you for giving me this opportunity, and I am grateful to my teachers who inspired me and have always been by my side," she said.

Hovsep Ayvazyan, who scored the third highest average grade in the class, on behalf of his classmates handed Mrs. Arslanian a beautiful framed collage of the graduating class pictures to be displayed next to the previous years' class photo collage.

The ceremony ended with a prayer offered by Lena Ekmekjian, Head of Merdinian's Religion Department.

Merdinian has completed an unusual school year and the Class of 2020 will always remember that they are the graduates of an extraordinary year. Congratulations and bon voyage to the graduates!

(Adapted by Louisa Janbazian from an Armenian article)

WHO Alarmed By COVID-19 Upsurge

Continued from page 1

of 26,065 COVID-19 infections. The number of recovered cases was 14,563.

The ministry also said that 453 people have died from the respiratory disease. The official death toll does not include the deaths of 131 other people infected with the virus. Those deaths were caused by other, pre-existing

conditions, according to the health authorities in Yerevan.

Senior WHO official, Michel Thieren, visited Yerevan and met with Prime Minister Nikol Pashinyan earlier this week. Pashinyan's office quoted Thieren as saying that people in Armenia and other countries "should get used to living" with the coronavirus and following safety rules set by the authorities.

Historical Note:

"Silent Angel" A Novella By Antonia Arslan

The story of the rescue of the Homiliary of Moush, the largest surviving Armenian manuscript, has for many years traveled through Armenian memories and legends. It- like Franz Werfel's epic of Musa Dagh is one of the few stories that are source of pride and honor for this defeated and humiliated people. Now dispersed in every corner of the world, having been almost completely destroyed by the 1915 genocide, the Armenians have had their ancestral land taken from them forever.

Even the architectural monuments – the "crystal churches" the gigantic stone crosses, the palaces, and the ancient cemeteries of a once-great civilization were demolished year after year with harsh thoroughness and blind determination. This is why the miraculous physical survival of that famous manuscript of 1202, the treasure of the Holy Apostles Monastery, has taken on such great symbolic importance.

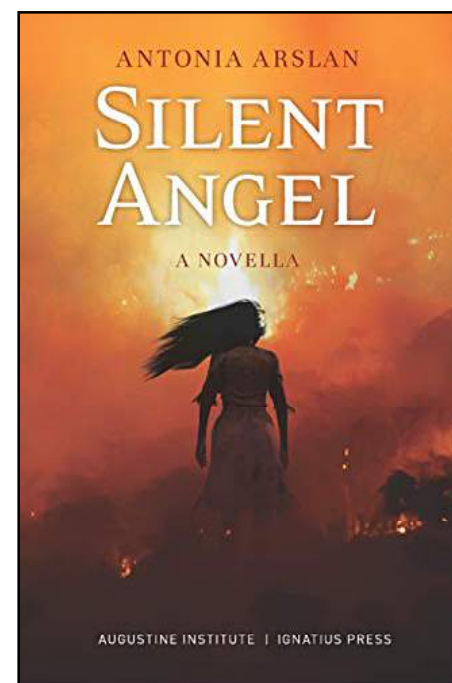
The high valley of Moush is not far from Lake Van. Isolated and flat, rich and fertile thanks to the many rivers that flow through it, it is encircled by impervious mountains. Toward the end of 1915, almost all of its Armenian inhabitants-about one hundred thousand people: men, women, and children-were slaughtered.

The massacres at Moush and other villages in the valley were blood-curdling. Very few survivors, women and children especially, were able to reach Russian-occupied territory.

According to the most widely diffused legend, two women found the book in the rubble of the monastery and carried it to safety by dividing it into two. One of the women died, after having buried her half of the book. That half was discovered by a Russian officer and taken to Tbilisi, while the other half was taken to Yerevan and given to the monks of Etchmiadzin.

The book was put back together in the 1920s. A few of its pages, removed in the nineteenth century, are conserved in the collection of Mekhitarist fathers in Venice and Vienna.

Until a few years ago, very few details of the massacre of Moush were

known. In recent years, several crucial eyewitness accounts of the events have been published. These include the firsthand accounts of Swedish nurse Alma Johansson and her Norwegian colleague Bodil Katharine Biorn. The two women ran an orphanage in Moush, and their charges were literally ripped from their hands and killed. Bodil Biorn also took a series of startling photographs, including a tender one from 1916 of a group of girls dressed in festive clothes, each with a doll in her hand, and some twenty shots of the terrible misery of the women who survived.

This story was born from them. May the patient reader accept it like a fruit from Armenia – a winter pomegranate or a sweet apricot – and taste it as one tastes Armenian Fairy tales on a winter night around the hearth. These fairy tales always begin with an auspicious phrase that prepares everyone for the tale:

Once upon a time, there was and there was not...

And they would end like this:

Three apples fall from the sky: the first for the story-teller; the second for the listener; the third for the whole world.

"Silent Angel" A 112 page novella is translated from Italian into English by Siobhan Nash-Marshall and is published by Augustine Institute/ Ignatius Press. It is on sale at Amazon.

Zohrab Mnatsakanyan and Elmar Mammadyarov

Continued from page 1

is no military solution to the conflict. They urged the sides to take additional steps to strengthen the ceasefire and to prepare the populations for peace. The co-chairs also stressed the urgency of resuming monitoring exercises under the leadership of the PRCIO as soon as conditions allow.

The co chairs and Foreign Ministers agreed to hold another joint video conference in July and to meet in person as soon as possible.

Earlier on Tuesday the Armenian Foreign Ministry said that during the meeting, Mnatsakanyan stressed the inadmissibility of Azerbaijan's warmongering and

unconstructive statements, noting that they undermine the environment of the peace process and hinder the implementation of the commitment to prepare the populations for peace.

At the same time, Minister Mnatsakanyan underscored the need to consistently ensure the comprehensive security of the people of Artsakh, including through free and safe movement.

In the course of the meeting, the possibilities of face to face meetings and the Co-Chairs' visit to the region were discussed, depending on the evolving situation with the pandemic. At the same time, the parties emphasized their readiness to continue virtual contacts next month.

Նոր Նամականիշ՝ Նուիրուած Զոռնի Պապի Զայաստան Այցին

24 Յունիսին լրացաւ Նորին Սրբութիւն Հռոմի Ֆրանչիսկոս պապի Հայաստան հովուապետական այցելութեան 4-ամեակը: Այդ այցելութիւնը լայնօրէն լուսաբանուած ու մեծ հնչեղութիւն ստացած է աշխարհի մէջ: Սուրբ Աթոռի ՀՀ դեսպանութեան Ֆէյսապուքի էջէն կը տեղեկանանք, որ մինչեւ այսօր կը շարունակուին միջազգային ընդգրկում ունեցող այդ անմոռանալի իրադարձութեան արձագանգները:

Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութիւնը 2020-ը յայտարարած է «Բոյսի առողջութեան պահպանման միջազգային տարի», ու այդ նախաձեռնութեան միացած է նաեւ Վատիկանը, թողարկելով նամականիշ, որուն վրայ պատկերուած է, թէ ինչպէս Հայաստան այցելութեան ընթացքին Ն.Ս. Ֆրանչիսկոս պապը Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. կաթողիկոսի հետ կը ջրէ խորհրդանշական Նոյեան Տապանի մէջ տնկուած որթատունկը, ատով իսկ հաստատելով նաեւ, որ բոյսի ու երկրագունդի առողջութեան թեման հոգեւոր արժէք է:

ուր յատուկ տեղ կը գրաւէ Հայաստան պատմական այդ այցելութեան թեման: Մասնաւորապէս՝ 24-26 Յունիս 2016-ին Հայաստան կա տարած «Այց առաջին քրիստոնեայ երկիր» խորագիրը կրող այցին նուիրուած նամականիշին վրայ պատկեր ուած է Ֆրանչիսկոս պապը՝ Հայոց Յեղասպանութեան զոհերու չիշատակին նուիրուած Ծիծեռնակաբերդ յուշահամալիրին մէջ աղօթելու պահուն:

Սիմոն Արգարեան՝ Ֆրանսական Զեդինակաւոր Թատերական Մրցանակաբաշխութեան Յաղթող

«Molieres 2020» ֆրանսական հեղինակաւոր թատերական մրցանակաբաշխութեան, որ հեռարձակուած է «France 2» հեռուստատանիցով, մեր հայրենակից Սիմոն Արգարեան ճանչցուած է յաղթող եւ արժանացած՝ երեք «Մոլիեր»-ի:

«Սիմոն Արգարեանի համար ասիկա մեծ ճանաչում է, որ ցոյց տուաւ, որ ան ոչ միայն գերազանց դերասան է, այլեւ թատերախումբի ղեկավար եւ իսկական գրող», գրած է «Francetvinfo»-ն:

Սիմոն Արգարեան ծնած է 1962-ին, Փարիզ: 1983-85 թուականներուն յաճախած է Փարիզի դերասանական արուեստի միջազգային դպրոց:

1993-ին, կնոջ՝ դերասանուհի եւ բեմադրիչ Քաթրին Շաուպի հետ, Փարիզի մէջ հիմնած է «T.E.R.A.» թատրոնը, ուր բեմադրած է դասական եւ ժամանակակից ներկայացումներ:

2009-ին կերտած է Միսակ Մանուշեանի դերը Ռ. Կէտիկեանի «Յանցագործներու Բանակ» ֆիլմին մէջ: Նկարահանուած է նաեւ «Արարատ» (2002), «Ճշմարտութիւն Չարլիի Մասին» (2002), «Արամ» (2002), «Այո» (2004), «Քաղինո Ռոյալ» (2006), «Բերսեպոլիս» (2007), «Օձը» (2007), «Թարգմանութիւն» (2007), «Շիլլա» (2008), «Կատարութիւն» (2009), «Թուրքի Գլուխ» (2012), «Մարաթոնի Մասնակիցները» (2013), «Անժէլիքա, Հրեշտակներու Մարքիզուհին» (2013), «Սպի» (2014), «Խենթ Պատմութիւն» (2015), «1915» (2015) եւ այլ ֆիլմերու մէջ: Կատարած է շարք մը ֆիլմերու կրկնօրինակումներ, հանդէս եկած՝ բազմաթիւ հեռուստանախագիծերու մէջ: 2001-ին «Հրէշը Լուսնի Վրայ» ներկայացման համար ֆրանսական թատրոնին կողմէ արժանացած է մրցանակի:

Զայ-Թրքական Սահմանին Վրայ Գտնուող Պատմական Կամուրջը Պիտի Վերանորոգուի

Թուրքիան պիտի վերակառուցէ աւերուած Անիի պատմական կամուրջը (Մետաքսի ճանապարհի կամուրջ), որ կը գտնուի հայ-թրքական սահմանին վրայ: Ախուրեան գետին վրայ: Այս մասին, ըստ Ermenihaber.am-ի, յայտնած է Թուրքիոյ փոխադրամիջոցներու, ծովագնացութեան ու կապի նախկին նախարար, այժմ Կարսէն ընտրուած խորհրդարանի պատգամաւոր Ահմետ Արսլանը:

ճանապարհներու գլխաւոր վարչութիւնը՝ Մետաքսի ճանապարհը եզրափակող ու Հայաստանի ու Թուրքիոյ սահմանը գծող Ախուրեանի վրայ գտնուող այս պատմական կամուրջը պիտի վերակառուցուի այնպէս, ինչպէս վերաշինուած են միւս պատմական կամուրջները: Աշխատանքները շուտով պիտի սկսին», - ըսած է Թուրք պատգամաւորը:

«Gazete Kars» լրատուամիջոցին տուած հարցազրոյցին ընթացքին ան նշած է, որ այս պահուն միայն հիմքերը մնացած կամուրջին վերանորոգման համար Թուրքիոյ ցամաքային ճանապարհներու կարսի 18-րդ վարչութիւնը մրցուցիկ կը կազմակերպէ եւ շուտով պիտի սկսին շինարարական աշխատանքները:

Արսլան նշած է, որ Անիի աւերակները իրենց համար շատ կարեւոր են, քանի որ 1064-ին Անին եղած է Ալփարսլան սուլթանի 1-ինի կանգաւր «Անատոլիա»-ի մէջ:

«Անիի կարեւոր առանձնատկութիւններէն մէկը Մետաքսի ճանապարհին վրայ գտնուիլն է: Աստուծոյ կամքով՝ ցամաքային

Պատգամաւորը, սակայն, կամուրջի վերականգնման մասին այլ մանրամասներ չէ հաղորդած, յատկապէս այն հարցով, թէ արդեօք Հայաստանի հետ որեւէ համաձայնութիւն ձեռք բերուած է այդ հարցով, քանի որ կամուրջի 2 յենարաններէն (ոտքերէն) մէկը կը գտնուի Ախուրեանի՝ Հայաստանեան ափին:

Յիշեցնենք, որ թրքական մամուլի մէջ կամուրջը վերականգնելու մասին տեղեկութիւններ չընաճանառուած են նաեւ 2010-ին: Այն ժամանակ կը հաղորդուէր նաեւ, որ Թուրքիայէն պատուիրակութիւն գործուղուած է Հայաստան, որ տեղույն վրայ համաձայնութիւն ձեռք բերած է հայկական կողմին հետ՝ այս հարցով:

Փարաջանովի «Յակոբ Զովնաթանեան» Շարժանկարը՝ FLC-ի Առցանց Շարժանկարի Ցուցադրութիւններու Ծրագիրին Մէջ

Նիւ Եորքի Լինքոլն կեդրոնի շարժանկարի բաժինը (FLC) շարժանկարի ամառնային ցուցադրութիւններու ծրագիրին մէջ ընդգրկած է Սերկէյ Փարաջանովի երեք վերականգնուած կարճ շարժանկարները՝ «Յակոբ Զովնաթանեան» (1967), «Արաբանախշեր Փիրոսմանիի Թեմաներով» (1986), «Քիւեան Որմնանկարն» (1966):

FLC-ի առցանց շարժանկար-թատրոնը կը գործէ Մարտէնի վերմեկնելով «Գորոնա» ժահրի համաձայնակէն:

Փարաջանովի այս երեք ուշագրաւ վաւերագրական աշխատանքները 2019-ին ընտրուած էին Նիւ Եորքի միջազգային 57-րդ շարժանկարի փառատօսին համար:

«Յակոբ Զովնաթանեան» շարժանկարը վերականգնուած է Հայաստանի շարժանկարի ազգային կեդրոնի եւ լեհական Fixafilm ընկերութեան միացեալ ուժերով՝ «Համօ Բեկնազարեան. հայ շարժանկարի դասականներ» նախագիծին ծիրէն ներս: Վերականգնման արտադրողն է Տենիէլ Պրորը: Վերականգնման աշխատանքները նիւթական աջակցութիւն

ստացած են Kino Klassika հիմնադրամէն (Լոնտոն):

Ի դէպ, Լինքոլն կեդրոնի շարժանկարի բաժինը (FLC) պիտի ցուցադրէ նաեւ վաղամեռիկ տաղանդաւոր բեմադրիչ Մարիա Սահակեանի «Փարոս» շարժանկարը:

2018 Օգոստոսին հայ շարժանկարի ժառանգութեան օգտագործման իրաւունքները ՀՀ Մշակուցի նախարարութեան որոշումով անցան Հայաստանի շարժանկարի ազգային կեդրոնին: Եւ այդ պահէն ալ սկսած է շարժանկարներու վերականգնման եւ թուայնացման կարեւոր գործընթացը:

2018-ին լեհական Fixafilm ընկերութեան կողմէ առաջինը վերականգնուած եւ թուայնացուած է Սերկէյ Փարաջանովի «Յակոբ Զովնաթանեան» (1967թ, 10 րոպէ) վաւերագրական շարժանկարը: Անիկա, թուայնացումէն ետք ստացած է նոր կեանք ու շնչառութիւն: Շարժանկարը անմիջապէս ցուցադրութեան հրաւերներ ստացած է աշխարհի յայտնի շարժանկարի փառատօսներէն, թանգարաններէն, գրադարաններէն:

Ծիծեռնակն Ու Օձը (Ժամանակակից Հեքիաթ)

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

...«Լինում է, չի լինում», - սովորաբար այսպես են սկսում հեքիաթները, բայց մեր հեքիաթի սկիզբը ամբողջովին տարբերում է ընդունված ձևերից ու սկսում է հետեւեալ կերպ.

- Լինում է, էն էլ ո՞նց է լինում...

... Կողք-կողքի, հարեւանութեամբ, մի հիւղակում ապրում են բազմատեսակ թռչուններ, որոնց մէջ առանձնանում են սոխակներն ու մշտատեւ գեղգեղանքով շրջապատը հրապուրող Ծիծեռնակը: Հարեւան հիւղակում ապրում են օձերը, մողեսներն ու բոլոր սողունները: Դրանց մէջ աչքի է ընկնում Սարքօ անունով յայտնի օձը եւ իր խորհրդատու-օգնական Փիքօ օձը: Այս երկուսը իրենց նախանձութեամբ ու գերեզնակայական ժխտական յատկութիւններով մշտապէս խանգարում են ոչ միայն իրենց հիւղակի ազգակիցների անդորրը, այլեւ հարեւանների՝ թռչունների հանգիստըն ու առօրեան:

Ամէնքին յայտնի Ծիծեռնակն իր բնում, եւ դրանից դուրս, անոյշ գեղգեղանքով հրապուրում էր բոլորին:

Դուռ-դրկից, այլ թռչուններ, օրնիբուն գուարճանում են Ծիծեռնակի հիւանալի երգեցողութեան տակ, պարում, թռչկոտում՝ իրենց ախորժալուր ձայնով բերկրանք ու հրճուանք սփռելով ողջ անտառում:

Այս ամէնի մէջ, միակ դժգոհողները թռչունների հարեւանութեամբ ապրող օձերն ու կարիճներն են: Ծիծեռնակի դայլայլը կրծոտում է իրենց հոգին՝ ինչո՞ւ իրենք չեն կարողանում երգել: Եւ նրանցից ամենայնուհետ օձը՝ Սարքօն, քաջալերուած իր ընկեր Փիքօյի ոգեւորիչ խօսքերից, որոշում է գնալ հարեւան հիւղակը եւ տեսնել, թէ ինչպէս է երգում Ծիծեռնակը:

Թռչունների հիւղակի շեմին, Սարքօ օձին է կանգնեցնում պահակը՝ Շէկօ անունով շունը.

- Ինչո՞ւ ես եկել Սարքօ, այստեղ քո տեղը չի...

- Լսիր, բարեկամ Շէկօ, թոյլ տուր ինձ մտնել ներս ու տեսնել թէ ինչպէս են այդպէս գեղեցիկ դայլայլում ծիծեռնակն ու սոխակը:

- Դու ինձ ի՞նչ բարեկամ, Սարքօ, օձը ե՞րբ է բարեկամ եղել, նոյնիսկ՝ օձը օձին բարեկամ չէ, էլ ո՞ւր մնաց ինձ կամ թռչուններին բարեկամ լինի: Եւ յետոյ, ի՞նչ պիտի տեսնես, տեսնես Ծիծեռնակի երգելը:

- Այո՞, Շէկօ ջան, այո, ես էլ եմ ուզում երգել...

- Ախր երգելը քո բանը չի, դու միայն կարող ես սուլել, իսկ երգել՝ ոչ: Երգել, կանչել, աղաղակել, հաչել, ոռնալ, եւ այլն, - դրանք յատուկ են միայն քայլող կենդանիներին:

- Բայց ես էլ եմ քայլում...

- Դու չես քայլում Սարքօ, դու սողում ես, քո ամբողջ մարմինը հորիզոնական դիրքի վրայ է, եւ դու, հազիւ ես երբեմն-երբեմն գլուխդ բարձրացնում եւ արտաբերածդ ձայնն էլ՝ Ֆշշոց կամ սուլոց է, դու ի՞նչպէս կարող ես երգել:

- Գիտեմ, որ ես չեմ քայլում, բայց ուզում եմ երգել, ի՞նչ կը լինի, թող նայեմ թէ ինչպէս է

երգում Ծիծեռնակը: Այստեղ, դարպասի մօտից կը հետեւեմ իրեն, գուցէ թէ կարենամ փոքր ինչ կապկել նրան:

- Դէ լա՛ւ, որ այդքան խնդրում ես, միեւնոյնն է, բան չի ստացուի, դու ո՞ւր, Ծիծեռնակը ո՞ւր..., ներս արի:

Եւ այսպէս. Սարքօն դարպասի պոնկից, օրնիբուն, հմայուած նայում էր Ծիծեռնակի թռիչքը, գեղեցիկ շարժումներին, լսում նրա՝ մէկը միւսից աւելի թովիչ, գեղ-գեղուն մեղեդիները: Ինքն էլ էր փորձում թռչել, սուրալ, գեղեցիկ ձայներ արտաբերել, բայց եղածը՝ մի քանի պտոյտ էր ինքն իր շուրջը, իսկ երգել՝ բնաւ չէր ստացւում, բերնից դուրս սահած երկարաւուն ու ոլորուն լեզուից հազի՛ւ լսելի սուլոց էր լսւում:

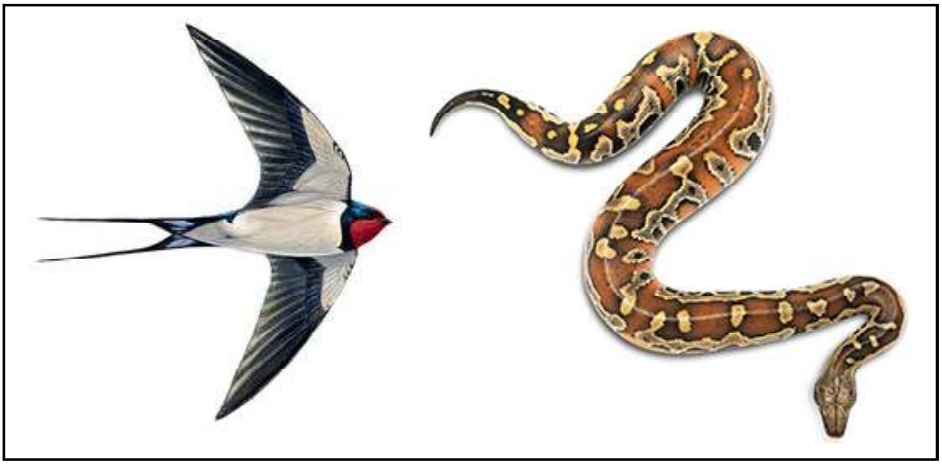
- Չէ՛, ոչինչ չի ստացւում, ի՞նչ անեմ, - գանգատում էր Սարքօն ընկերոջը՝ Փիքօյին, զայրոյթից էլ աւելի չուած աչքերը տարուբերելով աջ ու ձախ:

- Ի՞նչ պիտի անես, եթէ չես կարողանում նմանուել Ծիծեռնակին, ուրեմն պիտի խայթես նրան, չէ՞ որ դա է մեր յատկութիւնը, մեր բնագրը, մեր պայտերից մնացած, ժառանգած սովորութիւնը:

- Այո՛, սիրելիդ իմ Փիքօ, դու ճիշդ ես, բայց ո՞նց մօտենամ Ծիծեռնակին: Նա անընդհատ օդում է, ոչ չաճախ է մտնում բոյնը՝ ձագուկներին կերակրելու, ի՞նչպէս մօտենամ նրան, այն էլ՝ սողալով...

- Մի՛ մտածիր, եղբայր իմ, դու Շէկօյի հետ լեզու գտել ես, նա քեզ դարպասից ներս թողնում է, հո մշտապէս չի հակելու վրադ: Կէսօրուայ էն տաք ժամերին ինքը հանգիստ մրափում է շուքի տակ: Դու առիթը կը գտնես Ծիծեռնակին խայթելու, սողալով կը հասնես նրա բնին՝ եւ... եւ՝ սիրտդ կը հովացնես:

Սեփական անկարողութեան գիտակցութիւնից է՛լ աւելի թունոտ, նախանձոտ Սարքօն բազմաթիւ որոգայթներ լարեց արգելք դառնալու համար Ծիծեռնակի

թռիչքին ու քնքոյշ երգեցողութեանը, մէկփակեց նրա բոցնի անցքը, մէկ՝ իր թոյնը թափեց անցք-դուան պոնկին, մէկ էլ՝ կոտրեց բոցնի ապակին: Այս ամէնը տեսնում էր անշուշտ Ծիծեռնակը ու խղճում ողորմելի Սարքօյին, որին կուրացրել էր նախանձը, նա ամէն ինչ անում էր խանգարելու համար իր՝ բնութիւնից տրուած թռչելու եւ երգելու կարողութիւնը:

Պատահեց այնպէս, որ օրերից մի օր, բոցնը մտնելուց յետոյ, Ծիծեռնակը մոռացաւ փակել դուռանցքը: Ծիծեռնակին մշտապէս հակողութեան տակ պահող Սարքօն նկատեց իր համար երանելի պահը: Շէկօն էլ հանգիստ քնած էր: Եւ այն է, Սարքօն պատրաստուած էր մտնել Ծիծեռնակի բոցնը, վրայ հասաւ Շէկօն ու ծանր թաթը դրեց նրա գլխին:

- Հը՛... դու կարծում էիր ես քնած եմ հա՞, ես մշտապէս հետեւել եմ քո արածներին, ու սպասում էի այս վայրկեանին, որպէսզի համոզուեմ, որ դու չես կարող քո հուծիւնից դուրս հանել Աստուծոյ կողմից տրուած բնագրը: Դու բնութիւնից դատապարտուած ես սողալու եւ թոյնդ թափելու:

Այս ասելով, Շէկօն բռնեց Սարքօյի վզից ու թափով նետեց դարպասից դուրս:

-Այնտեղ՝ դուրս է քո տեղը, ուր կարող ես քեզ համար սուլել, ֆշշացնել, թոյնդ

թափել, իսկ երգելը՝ քո բանը չի: Աստուած է ընտրում նրանց՝ երգիչներին, - սասց Շէկօն ու ամուր փակեց դարպասը:

... Այստեղ վերջանում է մեր հեքիաթը, եւ, ինչպէս բոլոր հեքիաթներում, երեք խնձոր է ընկ-

նում երկնքից: Առաջինը հեքիաթի հեղինակի համար է, որը դեռ միամտօրէն հաւատում է, թէ ինչ որ մի օր, ինչ որ մի ժամանակ, ամէն մարդ իր տեղը կը գտնի կեանքում՝ իր կարողութեան սահմաններում:

Քչերն են համոզուած ասում, որ մարդկային հասարակութիւնը հաւասար չէ եւ չի՛ կարող լինել: Ես այդ քչերի մէջ եմ՝ երկա՛ր տարիների փորձառութեան վրայ հիմնուելով: Ամէն մարդ պէտք է հասկանայ, որ մեզանից ամէն մէկը տարբեր ձիրք ունի, տարբեր շնորհ եւ պիտի հասկանայ նաեւ թէ ինքը ինչ կարող է անել եւ ինչ՝ ոչ: Թէ չէ ինչի նման է, երբ հայերէն հազիւ խօսող մէկը դառնում է հաղորդավար: Երաժշտական ձայնանիշ ու միկրոֆոն չտեսած մէկ ուրիշը՝ համբաւաւոր երգիչ: Երաժշտանոցը մի կերպ աւարտած մէկն էլ՝ երգչախմբի ղեկավար: Մէկ կամ մի քանի յոդուած մրոտողն էլ՝ գրող:

Երկրորդ խնձորն էլ Ծիծեռնակի համար է, որպէսզի նա մշտապէս թեւածի երկնականամարում եւ իր հրաշալի ձայնով ու երգեցողութեամբ ջերմացնի մարդկանց հոգիները:

Երրորդ խնձորը, որը փտած է, մեր խեղճուկրակ Սարքօ օձի համար է: Բնական է, նա չի ուսելու այն, եւ, թէրեւս կարողանայ հասկանալ, որ բնութիւնը ինչ որ տուել է իրեն՝ դրանով պիտի գոհանայ, բաւարարուի:

Կեանքի օրէնքն է. եթէ Աստուած քեզ տուել է սողալու յատկութիւն, ուրեմն՝ սողա՛, թռչել, երգել կարողացողն էլ՝ պիտի թռչի ու երգի:

**Pasadena Unified School District
Armenian Dual Language Immersion
High School Program. (DLIP)**

The program will be located at Blair School, home to PUSD's International Baccalaureate programs.

2020-2021 Registration for the Armenian Dual Language Immersion High School Program at Blair is now open!

Armenian Dual Language Immersion Program

626-396-3606
openrollment.info

PASADENA UNIFIED SCHOOL DISTRICT
Our Children. Learning Today. Leading Tomorrow.

Այժմէական Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարի Այժնու Վերանորոգումը Պատմական Անդրադարձ, Գործնական Մօտեցում

ԶԱԻԷՆ Ա. ՔՆՅՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Մայր Տաճարն Այսօր

Ամենասուրբ Մայր Տաճարն Հայոց Սուրբ Էջմիածնի երեք տարիներ է ի վեր հիմնական եւ ծախսալի վերանորոգութեան մէջ կը գտնուի, եւ անտարակոյս ամէն հայորդի ի Հայաստան եւ ի տարաշխարհ պարտաւոր կը զգայ սրտանց եւ նիւթական օժանդակութեամբ տեսնելու Մայր Տաճարը իր լիիրաւ եւ ապահով վերականգնումին մէջ: Մեր նպատակն է հպանցիկ կերպով անդրադառնալ Տաճարի դարերու ընթացքին պատմական վերանորոգման ընթացքին, եւ ապա կատարել մերօրեայ պահանջներուն եւ առաւելութեանց համեմատութեամբ եւ միջոցներով աւելի արդիւնաւէտ նուիրակաւ՝ քուլթեան ձեռնարկել քան ինչ որ հարիւրամեակ մը առաջ Հայրապետական Նուիրակներ կը կատարէին, հին ձեւով, որ արդէն ժամանակավրէպ եւ անգործադրելի դարձած է վաթսուն եւ աւելի տարիներէ ի վեր:

Մայր Տաճարին Անցեալի Վերանորոգումները

303 թուին Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ կառուցեց առաջին պաշտամունքի վայրը Միածնի Իջման Տեղը: Հնագոյն այդ վայրը վերականգնեցաւ 484 թուին Վահան Մամիկոնեանի կողմէ երբ Պարսկաստանի յարձակումով մեծապէս վնասուած էր: Շատ աւելի ուշ, 17-րդ դարէն ետք Էջմիածնի Հայոց Կաթողիկոսներ հիմնական վերանորոգութեանց ենթարկեցին Մայր Տաճարը յաւելեալ կեդրոնական գմբէթովը, յարակից փոքր գմբէթներովն ու գանգակատունով, բոլորն ալ ինքնատիպ եւ աչքառու, սկսեալ Մովսէս Տաթեւացի Կաթողիկոսէն՝ որ կատարած է տանիքի եւ առաստաղի ի նորոյ կառուցումը:

Աւելի ետք Փիլիպպոս Աղբակեցի Կաթողիկոս հոյակապ գանգակատունը աւելցուցած է, եւ ապա Յակոբ Զուղայեցի Կաթողիկոս 1658 թուին վերջնական ձեւի հասցուցած: Եղիազար Այնթապցի Կաթողիկոս արեւելեան եւ հիւսիսային գմբէթները աւելցուցած է, ու շինարարութիւնը շարունակուած 18-րդ դարուն Աստուածատուր Համատանցի Կաթողիկոսին օրով 1720 թուին, եւ վերջապէս 1770 թուին Սիմէոն Երեւանցի Կաթողիկոսի օրով, ու նոյն դարու վերջաւորութեան Ղուկաս Կարնեցի Կաթողիկոսի ջանքերով ներկայ կառուցման

յանգած է մերօրեայ պատմական Մայր Տաճարը:

Մեր օրերուն, 1956 թուին, Տ.Տ. Վազգէն Ա Հայրապետի նախաձեռնութեամբ, բոլորովին պաշտօնակերպութեամբ Տաճարը ներքնապէս, երբ մարմարեայ Աւագ Խորանը կառուցուեցաւ եւ կեդրոնական գմբէթին ու կամարներուն ներքին բոլոր Յովնաթանեան հարազատ իւղանկարները լրիւ վերագծուեցան արուեստի բարձր որակով:

Ներկայի Անմիջական Կարիքը

Այսօր Մայր Աթոռէն Հայրապետական Սրբատառ Կոնդակը իրաւամբ կոչ կ'ուղղէ հայ ժողովուրդի միասնական ճիգն ու մասնակցութիւնը հրաւիրելով սոյն սրբապան գործին լծուելու համագործակցի տարողութեամբ: Հաղորդագրութիւններէն կարդացինք որ Ամենայն Հայոց Նորին Սրբութիւն Տ.Տ. Գարեգին Բ Հայրապետը նախաձեռնած է Հայրապետական Նուիրակի մը միջոցաւ, ուղղակի այցելութիւններով բոլոր թեմերուն, կատարելու եւ յաջողութեամբ պսակելու համար սրբազան այդ պարտականութիւնը:

Թող ներուի այստեղ յիշեցնել թէ նուիրակի առաքելութիւնը հին եւ նախկին ձեւն է եղած որոնցմէ վերջինը վաթսուն եւ աւելի տարիներ առաջ կը յիշենք տեղի ունեցաւ մեր օրերուն, այս անգամ երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան, երբ այն ատեն Սուրբ Յարութեան Տաճարի վերանորոգութեան հանգանակութեան համար երեք վարդապետներ շրջեցան թեմերն ու կատարեցին հարկ եղած հանգանակութիւնները:

Իսկ Հայրապետական վերջին նուիրակի պաշտօնը հարիւրամեակ մը առաջ քսանական թուականներուն կատարած է թորգոմ Արքեպիսկոպոս Գուշակեան երկու անգամ յանուն Տ.Տ. Գէորգ Ե Սուրբնեանց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին երբ Առաջնորդն էր Եգիպտահայ թեմին, որ զինք կ'ողղարկէր անգամ մը Հեռաւոր Արեւելք եւ անգամ մըն ալ Եւրոպա, ոչ նիւթական հանգանակութեան նպատակով, այլ կազմաւորելու համար ապագայի հաւանական թեմերը թէ Եւրոպայի եւ թէ Հնդկաստանի եւ շրջակայքի:

Յաջորդող Հայրապետները, ներառեալ Տ.Տ. Վազգէն Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, չեն կրկնած հին գրութիւնը, բացի երբ Վազգէն Ա Հայրապետ Աւստրալիա

ուղարկեց իր Նուիրակը, դարձեալ թեմական կազմաւորութեան համար եւ ոչ հանգանակութեան: Նուիրակի աշխատանքին արդիւնքը եղաւ Ծայրագոյն Արեւելքի եւ Աւստրալիոյ թեմերուն հիմնադրութիւնը՝ իր վերադարձին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին ներկայացնելով իր մանրամասն տեղեկագիրը: Թեմի առաջին թեմակալը նշանակուեցաւ Հայրապետական յատուկ Կոնդակով:

Վազգէն Հայրապետ իր արտասահման կատարած աննախընթաց օրհնաբեր այցելութիւններով, որպէս յարակից նպատակ իրեն հիացումով մօտեցած են բարերարները եւ նիւթապէս օգտակար եղած: Հայրապետը այն ատեն դիմած է նաեւ Լիզպոնի Կիւլպէնկեան Հիմ-

կամ պիտի յառաջդիմենք եւ կամ ետ մնանք: Թելադրելի կերպն է Թելեթոնը բոլորս ալ գիտենք, որուն յաջողութեան եւ արդիւնքի մասին արդար հպարտութեամբ ամէն տարի բարձրաձայն եւ իրաւամբ կը լսեն մեր բարեպաշտ եւ նուիրատու գաւակները՝ ի նպաստ Հայաստանի կամ յատկապէս Արցախի գոյգ հանրապետութեանց:

Համագալիսն եւ Խորհրդանշական

Մեր թելադրանքը Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարի այս խիստ կարեւոր հանգրուանին պիտի ըլլայ յառաջիկայ աշնան կատարուելիք Թելեթոնը, միայն այս տարուան համար, ամբողջութեամբ յատկացնել սոյն նպատակին որպէս

Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարը - 1901թ.

նադրամին եւ այլոց երբ կարիքը ունէր վեհարանի եւ Մայր Աթոռի այլ հաստատութեանց հիմնական կամ ի նորոյ կառուցման եւ վերանորոգութեանց համար՝ 1958 թուականին սկսեալ:

Այսօր կիրարկել Նուիրակ ուղարկելու հին կերպը մեր կարծիքով գործնական չէ, յոգնեցուցիչ է, ծախսալից է եւ յամենայն դէպս ժամանակավրէպ: Նոյնիսկ պիտի ըսեմ ժամավաճառութիւն, նկատի ունենալով ներկայի արագընթաց եւ գիտութեան գերագոյն լծակներով իրագործելի միւս նախընտրանքը, Թելեթոնը, զոր արդէն տասնամեակներէ ի վեր յաջողութեամբ կը կատարուի հայ ժողովուրդին կողմէ համագալիսն ճիգով յարատեւ, ամէն տարի Նոյնմբեր ամսուն անխափան եւ արդիւնաւոր կերպով:

Թերեւս առարկուի թէ Մայր Տաճարի պարագային հարցը այնքան սրբազնասուրբ կարիք մըն է որ անձնական ներկայութեամբ պատուելու ենք զայն, քան թէ մեքենաբար յաջողցնելու: Այսուհանդերձ կ'ապրինք այսօր բոլորովին տարբեր լուսարձակներու տակ,

համագալիսն եւ խորհրդանշական պարտականութիւն աշխարհի չորս ծագերէն, Հայաստանէն, Ռուսաստանէն, Եւրոպայէն ու Միացեալ Նահանգներէն, որպէս սրբազնասուրբ եւ միացեալ պարտականութիւնը հայ ժողովուրդին:

Թող մասնակցին ոչ միայն ընտրեալ շարք մը թեմերու հայորդիք, այլ Թելեթոնի միջոցաւ ԱՄՆՆ ՀԱՅ ուր որ ալ գտնուին: Կը խորհինք թէ միայն մէկ տարի Թելեթոնը իր ամբողջութեամբ յատկացնելով ամենասուրբ այդ նպատակին, թէ՛ հանգանակած կ'ըլլանք նիւթական մեծագոյն բաժինը, եւ թէ՛ զրկած չենք ըլլար աւանդական մեր նպատակները Արցախի մեր հայաշխարհը: Վստահ ենք որ առանց անոր տարի մը Արցախն ու Հայաստան իրենց հիմերուն վրայ հաստատ կը մնան երջանկութեամբ տեսնելով համագալիսն եւ խորհրդանշական վերականգնումը Էջմիածնի Մայր Տաճարին: Հազարաւոր հայ ժողովուրդը պէտք է զրկուի այլեւս Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճար իր այցելութեան տարիներ շարունակ: Զի տեսցէ Տէր եւ ողորմեսցի:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՆ

ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ԵՈՒԻ ԸԱՄԱՐ)

ԱՄԷՆ ՏԵՄԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

(626) 797-7680

Քաղցրիկ Պոլրճ-Համնուտ(4)

ԱՐՄԵՆԱԿ ԵՂԻԱՅԵԱՆ

Արաբերենը մեծ բացական էր մեր դպրոցներում մէջ եւս, ուր միայն սկզբունքով գոյութիւն ունէր ան: Այս «սկզբունքով»-ը ըսելու խաբուսիկ ձեւ մըն է, որ որեւէ իմաստ եւ բովանդակութիւն չունէր: Դասացուցակին վրայ նշանակուած էր ան՝ ճիշդ է, դասագիրք մըն ալ ունէինք մեր պայուսակներուն մէջ՝ ա՛յդ ալ ճիշդ է, սակայն այս բոլորին իմաստը չէինք ըմբռնել: Մեզմէ առաջ այդ իմաստը չէին ըմբռնել իրենք՝ արաբերէնի ուսուցիչները, որ կրթական նախարարութիւնը կը տրամադրէր: Պետական պաշտօնեացի սուր հոտառութեամբ անոնք իսկոյն կ'անդրադառնային, որ կը գտնուէին բոլորովին խոպան դաշտի մը մէջ, ուր գրեթէ ընեւթ չէր մնար իրենց, թող որ շատ ալ դժգոհ ըլլալու սպաւորութիւն չէին ձգել. ուստի եղբարկից համաձայնութեամբ մը թոյլ կու տային, որ ուզածնիս ընենք, իրենք ալ իրենց կարգին զբաղումի ու ժամանցի միջոցներ կը գտնէին. արաբերէնի ուսուցչուհի մը ունէի, օրինակ, որ դասարանին մէջ կանաչ լուբիա, անանուխ կամ ագասթեղ կը մաքրէր:

Եւ այսպէս տարիները հեզասան կ'անցնէին, մեր արաբերէնի ուսուցիչներէն ոմանք հայերէն ալ կը սորվէին, հայ աղջիկ առնող ալ եղաւ, մինչ մեր «արաբագիտութիւնը» յաւիտենական տեղափոխի մէջ կը մնար:

Ոչ ոք դժգոհ էր այս կացութենէն:

Եւ ինչո՞ւ դժգոհիլ, ի՞նչ կար որ. գրեթէ բոլորս ալ մէկ-երկու տարիէն ուսումը պիտի ձգէինք ու մտնէինք շրջակայ արհեստանոցներէն մէկը, ուր մեզմէ շատեր արդէն բաւական ելեւմուտք ունեցեր ու կօշիկ մաշեցուցեր էին եւ ուր իշխող լեզուն հայերէնն էր կամ թրքերէնը, աւելի յաճախ այս վերջինը:

Կային ուրիշ, աւելի «հիմնաւոր» պատճաքներ թիւններ եւս՝ ոմանք լսովի, ուրիշներ տեսովի.

-Ասի մեր երկիրը չէ, ի՞նչ պիտի ընենք իրենց լեզուն...

-Արդէն արաբերէնը կարելոր լեզու մը չէ...

-Արաբները իրենք ալ արաբերէն չեն սորվիր...

-Մենք Հայաստան պիտի երթանք, հոն արաբերէնը չ'անցնիր...

* * *

Բայց մեր չար բախտին այդ տարի արաբերէնի նոր ուսուցիչը յայտարարեց, որ ամէն աշակերտ պարտի գրական արաբերէնով պատմութիւն մը սորվիլ ու պատմել ընկերներուն՝ ի՛ր ներկայութեան: Այս պահանջը լախտի այնպիսի հարուած մըն էր, որուն

ազդեցութիւնը ամէնէն աւելի զգացողներէն մէկն ալ ե՛ս էի. ինչպէ՞ս կարելի էր չզիտցած լեզուովդ գոց սորվիլ ամբողջ էջ մը, թերեւս երկու էջ: Գրաբար սորվիլը աւելի դիւրին էր: Տակաւին կար գաւեշտական մասը. մենք պիտի ընտրէինք պատմութեան նիւթը:

Երկար տատամսումներէ, մտմտութենէ ու չկամութենէ ետք վերջապէս գտայ գրութիւն մը, որ երկու կատուներու պատմութիւնը ըլլալու էր, քանի խորագիրին վերեւ կը գտնուէին երկու կատուներ: Իսկ այդ խորագիրը ըսուածն էր՝ «Ալ զարդագան ուալ զարդագուն».

մինչեւ հիմա ալ չեմ կրցած լուսաբանուիլ, թէ ի՞նչ կը նշանակեն այս երկու բառերը՝ անո՞ւն են, ածակա՞ն են, մակդի՞ր են, ինչէնի՞ր են, ինչացո՞ւ են՝ գնա՛-հասկցի՞ր...

Եւ այնուհետեւ ինծի համար սկսաւ սպիտակ գիշերներու, ծով համբերութեան, տանջանքի, յուսահատութեան, անդուլ ու անմիտ կրկնութիւններու անվերջանալի շարք մը, ուր պէտք է քայլ առ քայլ նուաճէի գողգոթաս, որ սկիզբը բոլորովին անհասանելի կը թուէր, բայց անստանալին հետ կամայ-կամայ յաղթահարուեցաւ:

Մինչեւ որ օր մըն ալ նկատեցի, որ կրնամ անսայթաք արտասանել մօտաւորապէս 35-40 տողանի այդ անիծեալ հատուածը: Ու սպասեցի՝ հոգեւոր հրեշտակի փողին սպասողի համակերպութեամբ, մինչեւ որ հասաւ կարգս:

-Պատմութիւն սորվա՞ծ ես, օր մըն ալ հարցուց ուսուցիչս...

-Այո՞, պատասխանեցի ինքնավստահ ու շէնչող շեշտով մը, եւ առաջ անցնելով սկսայ... «Ալ զարդագան ուալ զարդագուն»:

Տպաւորութիւնը... շեշտեցի չէր:

Ոչ ոք ականջին կը հաւատար՝ ո՛չ ուսուցիչը, ո՛չ ընկերներս, ո՛չ ալ մանաւանդ ե՛ս, որ թեւեր առած կը սաւառնէի գրական արաբերէնի վերամբարձ ու դարձարձիկ ոլորտներուն մէջ: Չայնիս կ'ընկերանային ձեռքի շարժումներս՝ ա՛լ չեմ գիտեր ինչ ներդաշնակութեամբ... Եւ ինչպէս կ'ըսեն՝ կը գերագնացի՜ ինքզինքս:

-Աֆե՛յբ, «ապրի՛ս» կրցաւ արտասանել ուսուցիչս՝ դժուար սթափելով կրած տպաւորութենէն ու աւելցուց, «աշրա ալա աշրա», աջսինքն՝ «տասը տասի վրայ»:

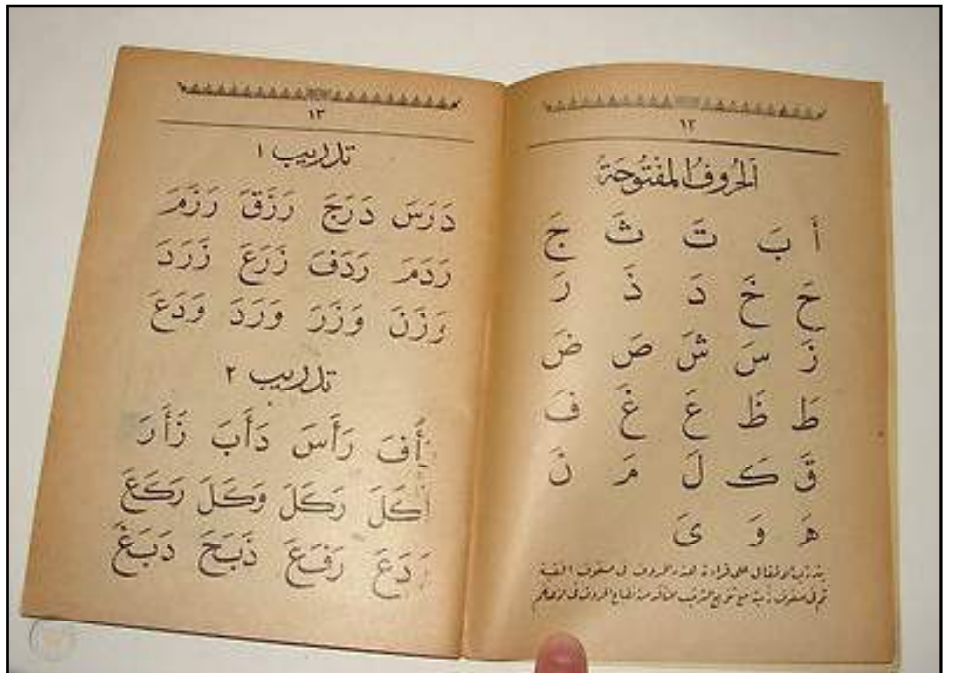
Իսկ երբ կը պատրաստուէի յաղթական տեղս երթալ՝ աւելցուց.

-Յուսամ յաջորդն ալ այսպէս լաւ կը պատրաստես...

Յաջորդ... ճի՛շդ անհո՞ս էր որ տառացիօրէն փլայ ես իմ վրաս:

Ուրեմն յաջորդ մըն ալ պիտի ըլլար...

Օ՛, ո՛չ, անկարելի՜ է, այդքան անարդարութիւն չի կրնար պատահիլ:

Եւ չպատահեցաւ: Նոյն պահուն իսկ որոշեցի, թէ ի՞նչ պիտի ընեմ:

Երկու ամիս սահած էր այն օրէն, երբ ուսուցիչս դա՛րձեալ կանչեց զիս:

Եւ ես ամենայն հանդարտութեամբ ու ինքնավստահութեամբ սկսայ պատմել... «Ալ զարդագան ուալ զարդագուն»:

Ընկերներս անտարբեր մտիկ կ'ընէին, իսկ ուսուցիչս, որուն մերթ ընթ մերթ, աչքիս տակէն կը յառէի գողունի նայուածքս, կը շփէր ճակատը, յօնքերը կը պուստէր, դիմագծերը կը ճմռթէր, բան մը յիշելու գուր փորձեր կը կատարէր՝ առանց յաջողելու, բայց եւ այսպէս առանց ձեռնթափ ըլլալու, մինչեւ որ աւարտեցի հատուածը:

-Այս պատմութիւնը տեղ մը կարդացած եմ, ըսաւ, բայց չեմ յիշեր՝ ո՛ւր:

Գլուխը օրօրեց, վերջին փորձ մըն ալ ըրաւ յիշելու, ապա աւելցուց «աֆեյբ» մը, որ շատ սրտովը ըլլալ չէր թուեր, յայտնեց նիշս ալ՝ «ութ տասի վրայ», նշանակեց յուշատետրին մէջ, նշանակում մը... որ բաւական երկար տեւեց:

Տարեշրջանը կը մօտենար իր աւարտին, կը յուսայի, որ մէջ մըն ալ պատմելու պարտաւորութիւն պիտի չներկայանայ այլեւս: Բայց հաշիւներս սխալ դուրս եկան, մինչեւ որ օր մըն ալ վերստին կանչուեցայ անոց դատաստանին հաշիւ տալու:

Մտահոգ էի, իսկ ուսուցիչին դէմքին վրայ կը նշմարուէր կաս-

կածելի ու դաւադիր խաղաղութիւն մը, չէի յաջողեր սկսիլ, կը տնտնայի, կը վարանէի, բայց պէտք էր սկսիլ ու հանդիսաւորապէս սկսայ, եւ մինչ ան նայուածքը կ'ողողէր յուշատետրին, ես գերագաստներսկ եւ՝

-«Ալ զարդագան...», սա-կայն չհասցուցի շարունակել, երբ խօսքս խլելով՝

-«ուալ զարդագուն», աւարտեց փոխարէնս՝ ճիշդ իմ շեշտովս ու կշռոյթովս:

Եւ խլացուցիչ աղմուկով մը իջաւ վարագոյրը:

* * *

Այնուհետեւ երբեմնի 10-ին առջեւի մէկը ջնջուեցաւ տետրակէն:

Սակայն այսքանով չփակուեցաւ հարցը: Զիս տարաւ տնօրէնին, որ Անդրանիկ Մառուկեանն էր եւ որուն արաբերէնը իմինէն աւելի փայլուն չէր. ուստի կանչուեցաւ թարգման մը: Եւ ան ուսուցիչը մանրամասն պատմեց եղելութիւնը:

Ես նկատեցի այն շատ նուրբ քմծիծաղը, որ գծագրուեցաւ Մառուկեանի դէմքին վրայ եւ որուն ծանօթ էի մեր ամէնօրեայ շփումներուն բերումով, երբ վերահասու դարձաւ պատմութեան աւարտին...

- Շատ լաւ, ես հարկը կը տնօրինեմ, հանգստացուց եւ արձակեց մեզ:

Եւ այնուհետեւ չեմ յիշեր, թէ որեւէ «տնօրինումի» առարկայ դառնայի:

armenag@gmail.com

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
NOTARY PUBLIC

Garine Depoyan

626-755-4773
554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
ghdepoyan@gmail.com

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____ Zip Code: _____

Country: _____

Tel: _____ Email: _____

Մերտիճեան Կարժարանի Ամսօրեայի Հանդէսը

Կիրակի, 14 Յունիսին, Մերտիճեան վարժարանի ինքնաշարժներու կանգառին մէջ տեղի ունեցաւ վարժարանի ամսօրեայի հանդէսը՝ երեք հանգրուաններով, հովանաւորութեամբ վարժարանի տնօրինութեան եւ ներկայութեամբ ուսուցիչներուն, աւարտական դասարաններու հունձքերը եւ ծնողներուն:

Հանդէսի բացումը կատարեց վարժարանի տնօրինուհի Լինա Արսլանեան, որ մատնանշեց թէ «Քորոնա» համաճարակին ստեղծած իրավիճակին պատճառաւ, վարժարանը հրատապ յանձնառութեան դէմ յանդիման գտնուելով՝

բարձր միջինը ապահոված աշակերտը՝ Յովհաննէս Պէննէեան ընթերցեց հայերէն իր ուղերձը, իսկ երկրորդ բարձագոյն նիշ ապահոված աշակերտուհին՝ Ատրիանա Առաքելեան, անգլերէն իր ուղերձը կարդաց, որմէ ետք աշակերտները մէկ առ մէկ ստացան իրենց վկայականները եւ նկարուեցան պատառին դիմաց:

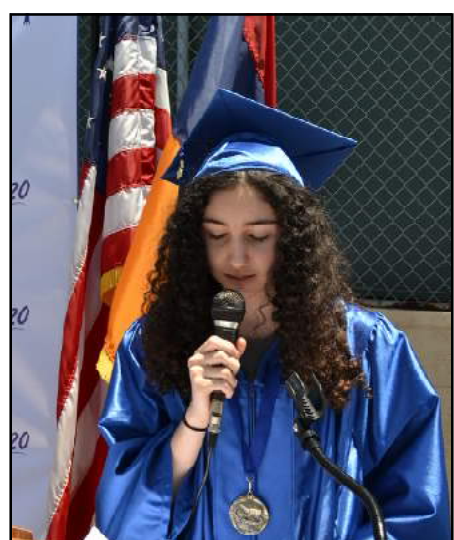
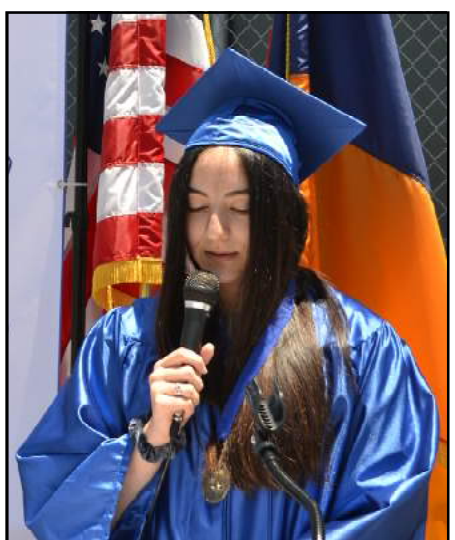
Օրուան երրորդ եւ վերջին հազրուանը վերապահուած էր վարժարանի Ըգ կարգի աշակերտներուն, որոնք դուրս գալով իրենց ինքնաշարժներէն, հեռաւորութեան օրէնքները չարգելով՝ շարունակեցին իրենց ծնողներուն ինքնաշարժներէն:

Մաշտոց Գոլէճի Հունձքը՝ 92 Նոր Շրջանաւարտ

Թագաժաշրի պարտադրած սահմանափակումներն ու մարտահրաւէրները յաղթահարելով՝ Մաշտոց Գոլէճը համակարգչային հեռուակալ ուսուցման արդիական բոլոր միջոցները օգտագործելով, շարունակեց իր կրթական առաքելութիւնը, որը բեղմնավորուեցաւ: Ուրբաթ, Յունիս 26-ին 92 մանկավար-

չայտութեան արցունքներ կը հոսէին, երբ ֆիզիքական երկար բացակայութենէ ետք անոնք վերամիանալով կ'ողջագորուէին, ի մասնաւորի, երբ շրջապատուած էին իրենց ընտանեկան հարազատներով, որոնք եկած էին ականատեսները դառնալու այս աննախընթաց եւ իւրաքայտուկ վկայականներու

ժուլթեան ուսանողներ ակադեմական իրենց տարագներով մէկ առ մէկ բեմ բարձրանալով ստացան իրենց համապատասխան վկայականները ձեռամբ Գոլէճի նախագահ Դոկտ. Կարպիս Տէր Եղիայեանի:

Մաշտոց Գոլէճը մեծ թափով պիտի շարունակէ իր առաքելութիւնը առանց ընկրկումի ու նահանջի ամառային եւ աշնանային իր դասընթացները ի սպաս դնելով հետաքրքրուող ուսանողներու, որոնք կոչուին ունին ծառայելու մեր գաղութներուն, որպէս հալածակներ ու մանկավարժներ:

Եանը միայն դպրոց չէր, այլ նաեւ՝ հարազատ տուն, որ ջամբեց հայեցի դաստիարակութիւն: «Երախտապարտ ենք նաեւ Մերտիճեանի հոգաբարձական կազմին եւ տնօրէնութեան, որոնք մեզի համար շրջանաւարտութեան այս արարողութիւնը կազմակերպեցին, ի գործ դնելով իրենց ստեղծագործ կարողութիւնները», աւելցուց Նայիրին:

Դասարանին երրորդ բարձրագոյն նիշը ապահոված Յովսէփ Այվազեան իր դասընկեր-դասուցիչներուն կողմէ տնօրէնուհի Արսլանեանին յանձնեց իրենց նկարներով պատրաստուած շրջանակ մը՝ աւելցնելու համար վարժարանի անցքին պատերուն վրայ ցուցադրուած աւարտական դասարաններու փաղանգին:

քանի մը օրուան մէջ ստանձնեց դասաւանդութիւններուն առցանց ուսուցման տարբերակը: Վարժարանի պատկան մարմինները, տնօրէնութիւնը եւ ուսուցչական կազմը, ոգի ի բուն գործակցելով ծնողներուն հետ՝ իր աւարտին հասցուցին այս տարին: Ապա ան հրաւիրեց մանկապարտէզի հունձքը աշակերտները ինքնաշարժ առ ինքնաշարժ մօտեցան բեմը ներկայացնող պատառին՝ ստանալու իրենց վկայականները: Ապա հերթն էր Ե. կարգի աշակերտներուն, որոնք դարձեալ ինքնաշարժներով մուտք գործեցին դպրոց: Դասարանին ամէնէն

րուն դիմաց: Դասարանին երկրորդ բարձրագոյն միջինը ապահոված ձիւլիա Ալարբեթեան ընթերցեց անգլերէնով իր ուղերձը՝ նշելով թէ ինք միայն ընթացիկ տարին յաճախած էր Մերտիճեան, սակայն այդ կարճ միջոցին ան կրցած էր ստանալ այնքան դիտելիք, որ հիմք պիտի ծառայէ ապագայ ուսման ձեռքբերման: Երկու աշակերտուհիներ՝ Նայիրի Գարաճեան եւ Ալեքսա Պուշաքեան ապահոված էին դասարանին բարձրագոյն միջինը: Նայիրին կարդաց իր ուղերձը՝ հայերէնով: Ան հաստատեց, թէ Մերտիճեանը

որուն «մնաք բարով» ըսելը դժուար է», եւ աւելցուց, թէ այդ մէկը իրեն համար Մերտիճեանն է: «Իմ այս հրաշալի դպրոցին մէջ անցուցած օրերս անմոռանալի են. սիրելի ծնողք՝ շնորհակալ եմ, որ ինձի այս առիթը պարգեւեցիք եւ երախտապարտ եմ ուսուցիչներուս, որոնք ներշնչեցին զիս եւ միշտ կողքս կանգնեցան», ըսաւ Ալեքսանը:

Հանդէսը փակուեցաւ վարժարանի կրօնի բաժանմունքի պատասխանատու Լենա Էքմէքճեանի աղօթքով: Դպրոցական անսովոր տարեշրջան մը բոլորեցինք. 2020ի շրջանաւարտները միշտ պիտի լինեն, թէ իրենք արտակարգ տարուան մը իւրաքայտուկ աւարտական սերունդն են: Շնորհաւոր սիրելի շրջանաւարտներ եւ բարի երթ ձեցի: Մեր յիշողութեան մէջ ձեր դրոշմը ձգած կը հեռանաք մեզմէ:

Գրախօսական «Լուռ Հրեշտակ» Յեղիմյակ Անտոնիա Արսլան

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ՝ ՌԻՏԱ ՄԱՅՐԵՍԵԱՆ

«Լուռ Հրեշտակ»-ի անգլերէն հրատարակութիւնը ապացոյցողական էր: Այն նախատեսուած էր հրատարակուել Ապրիլին՝ ցեղասպանութեան ամսին, բայց «Քորոնա» համաճարակի պատճառով յետաձգուել էր թողարկումը:

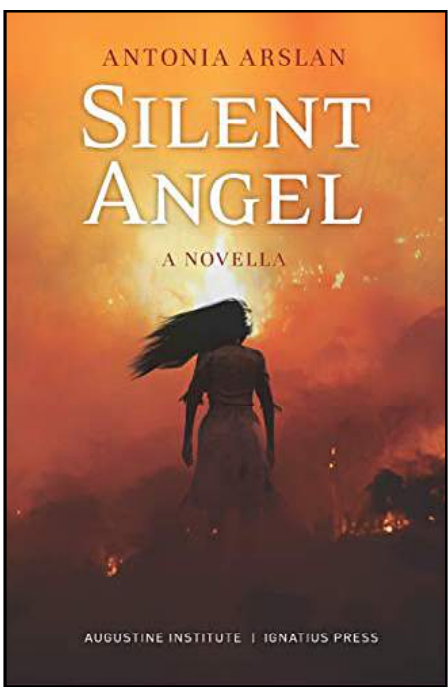
Բայց այս ուշացումը ապահովիչ էր: «Լուռ Հրեշտակ»ը այսօր աւելի աւելի իմաստալից է խօսում աշխարհում քան այն կը ցանկանար լուսաբանուել մէկ ամիս առաջ, երբ մենք գուցէ չլսէինք նրա պատգամը այն պատճառաբանութեամբ, թէ մենք արդէն գիտենք անցեալ պատմութիւնը: Բոլորս ունենք մեր հանգուցեալները՝ մեր պապերը, տատերն ու զարմիկները: Նրանց ողբերկի կեանքի անցեալ պատմութիւնների ծանրութեամբ բաւականաչափ ծանրաբեռնուած է մեզանից իւրաքանչիւրը և այդ պատրուակով ինչո՞ւ լսել մի այլ ուրիշին՝ այս դէպքում Անտոնիա Արսլանի պատմութիւնը:

Բայց այս ուշացումը ապահովիչ էր: Մենք այսօր տանը խրուած և մեկուսացած ենք դրսից երկար ժամանակուայ համար: Այս տարի, Ապրիլ 24ին, ինչպէս միշտ, մենք չենք կարողացել համախմբուել և գոռալ «պայքար, պայքար մինչև վերջ» լողունգը: Մենք չենք ունեցել այն պահը, երբ միասին կանգնած արտայայտուել ենք մեր պահանջատիրութեան ձայնը:

Այսօր, մեր մեկուսացած պատերից ներս, այս լուռութեան մէջ հնարաւոր է լսել Անտոնիա Արսլանի սիրող ձայնը: Այս անգամ նա նորից մեզ չի պատմում իր նախնիների պատմութիւնը, նա դա արդէն կատարել է իւր Արտույտի ֆիրմայում, Սմիրնայի ճանապարհին, Il Rumore delle Perle di Leyno գրքի և նրա այլ աշխարհահռչակ սագայի գրքերում, այլ նա պատմում է մեր բոլոր-բոլորիս պատմութիւնը:

«Լուռ Հրեշտակ»ը կարճ պատմութիւն է: 112 էջերից բաղկացած է խալիբէնից անգլերէնի թարգմանուած մի վիպակ: Այդ կարող ենք ընթերցել երեկոյեան ընթացքին: Հին սանտուրովի խցիկների նման՝ քամանշով, նա նրբօրէն մեզ յետ է բերում կորուած հին հայրենիքը: Նա երգում է Մուշի գոյները և հոտերը: Նա նկարագրում է նկարում է Մուշի ուրախ կանանց, որոնք լողում են մառախլապատ Արածանի գետում: Նա բերում է մեզ դէպի վերաշուք չիւրի ծառը և փոքրիկ աղբիւրը... բերում է մեզ դէպի ծաղկող այգին իր գազարով, մանուշակագոյն սմբուկով և ցուկինիով, որոնք անհամեմատական չափով աճել են... բերում է մեզ դէպի գերանիայի շարքերը, որոնք կոկիկ կերպով դասաւորուած են պատուհաններին և բերում է մեզ նաեւ գունազեղ գինիասաներին որպէս հպարտութիւնը գեղջուկ այգեգործութեան...:

Մեր տան պատերից ներս Անտոնիա Արսլանը մեզ նուիրում է «Լուռ Հրեշտակ» նորավիպը, այն պատմութիւնը, որի մասին մենք բոլորս գիտենք: Այդ Մշտլ Չարենդիր՝ Մուշի Մատեանի՝ հայրենիքի պատմութիւնն է: Այդ երկու մշեցի կանանց պատմութիւնն է, որոնք գտել են Մուրե Մատեանը և որոնք վճռական են այն փրկել թուրքերից: Նա պատմում է, թէ ինչպէս կիսով

բաժան եղած մատեանի կիսապտույտներից մէկը էջմիածին է հասնում երկու կանանցից մէկի մէջքին բեռնուած տանջալից ճանապարհներից անցնելով: Իսկ մի կէսը փաթաթուած մի կտորի մէջ և թաղուած կարինի եկեղեցու բակում (այժմ էրգրում), որ ի վերջոյ գտնուում է ռուսական բանակում ծառայող լեհ սպայի կողմից և յանձնում մատենադարանին, որ տեղում ներկայումս գտնուում են մատեանի երկու կէսերը:

Մեր տան պատերից ներս մենք կարող ենք թոյլ տալ, որ մեր վաւերական պատմողը՝ Անտոնիա Արսլանը նրբօրէն շօշափի մեր վէրքերը և եթէ մենք դա թոյլ տանք, մենք կը զգանք, որ նա եւս մէկ անգամ մեզ կը փորձի դնել իսկական ճգնաժամի, մի պահի մէջ, որի ընթացքին վտանգի դիմեցինք կորցնել ամէն ինչ՝ տուն և ընտանիք, բայց միեւնույնն է, չկորցրեցինք վճռականութիւնը՝ փրկելու մեր անգին ժառանգութիւնը՝ անկախ

դրա արժէքից: Մենք՝ հայերս անցել ենք շատ աւելի դաժան օրերից քան այսօր ապրում ենք: Մենք գոյատեւեցինք աւելի վատ ժամանակների ընթացքում քան թէ ներկայ համաճարակը: Այո, մենք այսօր մնացել ենք տանը և գուրկ աշխատանքից, բայց մենք վերապրել ենք կրակը, սուրը, մեր վախը: Մենք անցեալում քայլել ենք դժոխքի միջոցով երկրի վրայ և դա կարող ենք կատարել կրկին ու կրկին: «Այո, մենք հայերս սովորել ենք խոնարհել մեր գլուխը, երբ հալածանքները գլուխ են բարձրացնում և անթափանց լուռ ու

անջատուել մեր սեփական մտքերից լուռութեան մէջ: Մենք գիտենք, թէ ինչպէս կարելի է լաց լինել, բայց լուռ լաց լինել... ապա կենտրոնանալ գոյատեւելու վրայ...»: Եւ, երբ մենք կարծում ենք, որ այլեւս չենք կարող լինել վերադառնալ, երեւակայելու համար, թէ ինչ ճամբով են անցել մեր նախնիները, երբ նրանք թաքնուած էին դաժան թուրքից և երբ նրանք քայլում էին սովի անապատներում, թէ այդ պիտի քայքայէ մեր զգացումները և էութիւնը, Արսլանը մեղմօրէն մեզ յիշեցնում է, որ ոչնչացումը վերջին խօսքը չէ: Երբ վտանգը անցել է և երբ սուրը պատուած է, «մենք կամաց-կամաց վերադառնում ենք: Փոթորիկից յետոյ ցորենի ցորենները թէկուզ փշրուած են, բայց չեն կոտրուել... մենք յաջորդ օրը պտուտում ենք քամիում»: Յարութիւնը հետեւում է մահուան: Մեր հաւատքը, մեր մշակույթը սուրից ուժեղ են. եթէ միայն երկու կանանց նման մենք դրանք կրենք մեր մէջքերի վրայ և բարձրանանք բարձր սարերը, դէպի անվտանգութիւն: «Մենք չենք կորչի այնքան ժամանակ՝ քանի դեռ գիրքը գոյատեւում է»: Եւ եթէ մենք իրականում տեսնենք, թէ ինչպիսին էր Անտոնիա Արսլանը և ունակ էր կատարել, մենք կը հասկանանք, թէ որքանով

նա ճիշտ է, երբ նա ասում է այդ: Նա իր գիրքը գրում է ոչ միայն մեզ համար, այլև աշխարհի համար, նրանց համար ովքեր գիտենք և նրանց համար ովքեր գիտեն մեր ցաւի մասին և առաջին անգամ, նրանց մասին ովքեր սովորում են այդ մասին: Արսլանի ձայնը ինքնին ապացոյց է մեր յարատեւութեան, մեր հաւատքի և մեր մշակույթի հանդէպ: Աշխարհը լսում է այդ: Այս գրքի ակնարկը չի գրուել հայի կողմից: Այն գրուել է ամերիկացու կողմից և հրատարակուել է ամերիկեան մամուլի կողմից: Գիրքն ինքնին չի թարգմանուել ոչ թէ հայ, այլ ամերիկացի պրոֆեսոր՝ Սիբեան Նաչ-Մարշալի կողմից խալիբէնից: Այն չի տպագրուել ոչ թէ հայերի, այլ ամերիկեան հրատարակչական ընկերութեան՝ «Իգնատիոս Պրես»-ը և «Օգոտիոս Ինտիտուտի» կողմից: Այո, գրքի թողարկումը այժմ ապահովիչ է: Գրքի պատմութիւնը մեր պատմութիւնն է: Ահա թէ ինչո՞ւ Արսլանը գրել է այն լարուածութեան մէջ: Մի գուցէ մենք կարող ենք սովորել ինքներս մեզ տեսնել Արսլանի աչքերով, ոչ թէ որպէս անօթեան որբեր, ովքեր աշխարհին ապացուցելու բան ունեն, այլ հիանալի մշակույթ ունեցող հիանալի մի ժողովուրդ: Մի գուցէ այժմ մենք կարող ենք մեր ազգի գրքերը վերցնել մեր մէջքին և միասին բարձրանալ մեր երկնասլաց, երազած լեռը: Հայերուի թարգմանեց՝ Ֆրեդրիկ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

«Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի և «Տաշիր» Բարեգործական Հիմնադրամի Համագործակցութեամբ 300 Հազար Տոլար Նուիրատուութիւն Բուժաշխատողներուն

«Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամը 300 հազար տոլարի համարժէք դրամ է նուիրաբերել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին՝ Հայաստանի շտապ բժշկական օգնութեան ծառայութեան 1786 բժիշկներին, բուժքույրերին, բուժակներին, սանիտարներին, կարգավարներին ու վարորդներին միասնապէս ֆինանսական աջակցութիւն տրամադրելու նպատակով:

Շտապ օգնութեան բժշկական աւագ, միջին, կրտսեր և օժանդակ ծառայողները ֆինանսական աջակցութիւն ստացան համաձայն ՀՀ առողջապահութեան նախարարութեան կողմից ներկայացուած հետեւեալ բաշխման ցուցակի՝ Երեւան - 36,930,000 դրամ, Կոտայքի մարզ - 16,020,000 դրամ, Լոռու մարզ - 16,645,000 դրամ, Շիրակի մարզ - 13,330,000 դրամ, Արարատի մարզ - 11,740,000 դրամ, Արմաւիրի մարզ - 9,795,000 դրամ, Գեղարքունիքի մարզ - 9,985,000 դրամ, Սիւնիքի մարզ - 8,630,000 դրամ, Արագածոտնի մարզ - 7,960,000 դրամ, Տաւուշի մարզ - 7,925,000 դրամ, Վայոց Ձորի մարզ - 4,890,000 դրամ:

«Տաշիր» հիմնադրամի հետ համագործակցութիւնը շարունակական բնույթ է կրում: Դեռ ապրիլին «Տաշիր» հիմնադրամը եւս 100,000 ԱՄՆ տոլար էր փոխանցել հայաստանե համահայկական հիմնադրամին: Միջոցների մի մասն ուղղուեց կորոնավիրուսի յաղթահարմանն ուղղուած միջոցառումներին, մնացած մասը՝ Ռուսաստանից վերադարձող ՀՀ քաղաքացիների տեղափոխման ֆինանսավորմանը:

Մարտի 18-ից սկիզբ առած համահայկական «COVID-19 Հայաստան» միասին յաղթահարենք համաճարակը» դրամահաւաք-արշաւն իրականացում է ՀՀ նախագահի, ԱՀ նախագահի, սփիւռքի գլխաւոր յանձնակատարի գրասենեակի, ՀՀ առողջապահութեան նախարարութեան և ՀՀ արտաքին գործերի նախարարութեան հետ սերտ համագործակցութեամբ:

Ընդհանուր առմամբ, արդէն հաւաքագրուել է 770,000 ԱՄՆ տոլար, որից շուրջ 600 հազարն արդէն ուղղուել է մեծածաւալ բժշկական պարագաների ու սարքաւորումների ձեռք բերմանը, շտապ օգնութեան անձնակազմին ֆինանսական աջակցութեանը, Երեւանի և մարզերի կարիքաւոր ծերերին ամենամայր սննդի մատակարարմանը, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ հայրենակիցների Հայաստան վերադարձին: Միեւնոյն ժամանակ արտերկրից ստացուել են մեծածաւալ նուիրատուութիւններ ապրանքի տեսքով, որոնք փոխանցուել են առողջապահութեան նախարարութեանը: Դրամահաւաք-արշավի ընթացքում շարունակում է ընդլայնուել նաեւ համահայկական ցանցը, ստեղծուում են նոր համագործակցութիւններ թէ՛ Հայաստանի և թէ՛ Սփիւռքի տարբեր կազմակերպութիւնների հետ:

Համահայկական այս կարեւոր շարունակական ձեռնարկին կարող էք միանալ հետեւեալ յղմամբ՝ www.himnadram.org